

PELIKÁN

ročník 13 ♦ číslo listopad - prosinec 2004

Obsah

Úvodník

Vánoční pozdravení děkana _____	3
prof. MUDr. J. Koutecký, DrSc.	

Fakultní zprávy

Vědecká rada _____	5
Akademický senát _____	6
Jmenování nových profesorů _____	8
www.cuni.cz	
Laureáti soutěže Česká hlava za rok 2004 _____	9
www.ceskahlava.cz	
Děkanský sportovní den UK 2. LF _____	10
odb. as. Mgr. P. Horn	

Osobnosti fakulty

Laudace _____	11
prof. MUDr. J. Koutecký, DrSc.	

Nemocnice a my

Stravování studentů UK 2. lékařské fakulty _____	21
www.lf2.cuni.cz	

Publikační činnost

Abstrakta _____	22
-----------------	----

Redakční zprávy

Uzávěrka příštího čísla bude 25. ledna 2005.

Toto číslo najdete na www serveru UK 2. LF (www.lf2.cuni.cz), na serveru Univerzity (<http://www.cuni.cz/cuni/casopisy.html.cs>) nebo přímo na adrese: <http://bfu.lf2.cuni.cz/pelik/>

Upozornění: Vzhledem k požáru teoretických ústavů, kde byl umístěn server provozující mimo jiné i elektronickou verzi Pelikána, bude dočasně jeho vydávání on-line přerušeno. Děkujeme za pochopení.

Příspěvky i nadále dodávejte na disketách v editoru MS Word na adresu redakce pelikan@lfmotol.cuni.cz. Dodaný doprovodný obrazový materiál bude autorovi vrácen.

Vydáno: dne 25. listopadu 2004

Vydává: Univerzita Karlova v Praze

2. lékařská fakulta

Adresa: Redakce časopisu PELIKÁN

UK 2. lékařská fakulta

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 - Motol

tel.: 22443 5810

E-mail: pelikan@lfmotol.cuni.cz

Kontakt: Ing. M. Cipryánová

Marcela.Cipryanova@lfmotol.cuni.cz

ISSN 1214-2670

Redakční rada:

prof. MUDr. J. Bartůňková, DrSc.

doc. MUDr. T. Blažek, CSc.

Ing. M. Cipryánová

Mgr. Z. Dobiašová

MUDr. J. Feberová

doc. PhDr. J. Kocourková

Ing. E. Kuželová

prof. MUDr. S. Tůma, CSc.

Pelikán on-line

<http://bfu.lf2.cuni.cz/pelik/>

ISSN 1214-2417

Zpracování a grafická úprava:

Ing. M. Cipryánová

Uzávěrka tohoto čísla: 22. 11. 2004

Toto číslo neprošlo jazykovou úpravou.

Tiskne Libreta Praha

Úvodník

Vánoční pozdrav děkana

prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan UK 2. LF

*Je takový osud, že co je v něm bez
chvění,*

není pevné.

Vladimír Holan

*Vážení členové akademické obce fakulty,
milí přátelé !*

Společně s nachylujícím se rokem 2004 končí první kalendářní rok druhého půlstoletí trvání naší fakulty. Právě před rokem, na podzim a v konci roku 2003 vrcholily oslavy 50.výročí jejího založení. Jejich obsah i forma přesvědčily o vysoké úrovni naší fakulty nejen Univerzitu Karlovu, ale veškerou kulturní veřejnost. Motto, které jsem pro oslovení vás všech v konci kalendářního roku vybral, poukazuje na to, že žít znamená usilovat, pokoušet se, chybovat a vítězit, vytvářet ze života život nový. To platí pro jedince, ale i pro instituce, protože ty žijí právě jen jejich ideami a úsilím. Takový také byl osud naší fakulty v jejím prvním padesátiletí a takový byl a je i v kalendářním roce 2004.

Za dlouhých (nebo snad krátkých?) patnáct let, po která sloužím fakultě (a univerzitě) jsem toho napsal a napovídal jak fakultě, tj. členům její akademické obce, tak o fakultě mnoho. Stačí připomenout obsáhlou loňskou pamětní publikaci Spondeo ac polliceor, která napovídá mnohé o onom „chvění“ a z něho pramenící „pevnosti“. Čtenáři fakultního časopisu jistě vnímají, že jsem nepochybně nejen jeho pravidelným, ale i nejpilnějším přispěvatelem. Není téměř číslo, které by neobsahovalo moje laudace jubilujícím členům našeho pedagogického sboru. Ty nejsou jen blahopřáním každému z nich. Jsou také upozorněním na jejich práci a její výsledky, na úspěchy, které jsou samozřejmě i úspěchy fakulty. Laudacemi vlastně zaznamenávám průběžně historii fakulty a připomínám čím, jak a kým žije.

Prosincové číslo Pelikána, ani můj úvodník nemají za úkol bilancovat končící kalendářní rok. Je však shodou okolností, že se kryje se zmíněným prvním rokem druhého půlstoletí fakulty a že i on byl a je naplněn oním nezbytným „chvěním“, jehož některé okolnosti stojí za zmínku, protože mají a zcela jistě budou mít a budou ovlivňovat další osudy fakulty. Zmíním jen jejich část.

Zahájení nových programů bakalářského studia zvýšilo počet studentů.

Zátěž učitelů teoretických a některých preklinických oborů je mimořádná. Fakulta by potřebovala učitelů více. Jejich platy jsou hanebně nízké. Zvýšením počtu pedagogů by byly ještě nižší.

Základním finančním zdrojem pro úhradu mezd je počet studentů. Je záměrem fakulty ho zvyšovat, když už v této chvíli je zátěž pedagogů hraniční?

I když se počet zahraničních studentů v letošním akademickém roce zvýšil (díky úsilí pana proděkana docenta Petra Zobana), má jich fakulta stále málo. Platí pro ně ovšem totéž, co pro studenty české. Jak jejich větší počet zvládnout?

S nárůstem počtu studentů se začnou objevovat i potíže prostorové.

Větší počet výborně prospívajících studentů přináší požadavek navýšení prostředků na prospěchová stipendia. Snižovat či rušit je vedení fakulty rozhodně nechce.

Ruku v ruce s rostoucími požadavky na pregraduální výuku se objevuje otázka poměru její kvantity a kvality. Dokážeme její úroveň alespoň udržet, přestože víme, že bychom ji měli zlepšit?

Snaha zvýšit kvalitu studia vyžaduje dobře promyšlenou změnu curricula. Víím, že není správně vyvážený poměr teorie a praxe v klinických oborech. Víím, že se při pregraduální výuce učí často to, co má být předmětem studia postgraduálního. Víím, že se

naším učitelům moc do nezbytných změn nechce. Také vím, že fakulta zaměstnává nadbytek externích učitelů, ať na částečný úvazek nebo formou pracovní smlouvy.

Vedení Univerzity Karlovy usiluje o to, aby jejím prvořadým úkolem byla vědecká činnost, která je podmínkou dokonalé práce pedagogické. Proto pléduje pro posilování studia postgraduálního. Mohu konstatovat, že jeho úroveň se na naší fakultě zvyšuje, ovšem zdá se, že jeho rozšiřování není v současné době reálné – není dost těch, kteří by byli schopni a ochotni postgraduální studenty vést.

Nesnáze nám způsobil požár v objektu teoretických ústavů na konci léta. Vyjadřuji veliký dík všem, kteří mají podíl na likvidaci jeho následků, zejména tajemnici fakulty Ing. Evě Kuželové, proděkanu prof. Janu Hergetovi, pánům Otě Roubíkovi, Josefu Dvořákovi, Jiřímu Schlossbauerovi, slečně Janě Hlaváčové, doktorandům Michalu Malinovi a Haně Vulterinové a přednostům „postižených“ ústavů.

Abych dokumentoval jak obtížná je práce vedení fakulty připomínám, že dodnes jsme nedostali zprávu hasičů, následkem toho nemáme vyjádření pojišťovny a díky tomu nemůžeme žádat ani univerzitu, ani ministerstvo o pomoc. Bez předepsaných dokladů ji poskytnout nemohou.

To co jsem uvedl je jenom část z mnoha problémů, povinností a záměrů, které vedení fakulty řeší. Rád konstatuji, že vedení fakulty a akademický senát pracují trvale v souladu při vzájemném respektu.

Za několik dnů proběhne druhé kolo voleb do senátu fakulty. Nový senát bude mít povinnost podílet se při řešení mnoha úkolů, které jsem zmínil. V konci roku 2005 bude také volit nového děkana. Bude to volba velmi odpovědná. Ujišťuji vás, že moje současné kolegium bude usilovat o to, aby předalo novému vedení fakultu s minimálním „chvěním“ a „pevnou“.

Rozepsal jsem se o problémech a z nich vyplývajících úkolech. Podstatně stručněji ovšem rád zmiňuji, že se v průběhu roku událo na fakultě mnoho příznivého – od habilitačních a profesorských řízení, která mají vysokou úroveň, přes zvýšení úrovně postgraduálního studia, řada postgraduálních studentů získala významná ocenění, nových členství pracovníků fakulty v odborných společnostech, získání více různých ocenění a pořádání společenských aktivit vysoké úrovně. Nelze opomenout, že se po několikaletém úsilí podařilo zajistit stravování studentů v nemocniční jídelně.

V závěru úvahy, která se odlišuje od zvyklých zamyšlení psaných v předvánočním čase, chci vyzvat všechny členy akademické obce k tomu, aby stál zájem fakulty jako celek mezi prioritami jejich počínání. Na mladé lidi se často snáší kritiky starších. Není to však nic nového. Už Sókratés říkal: „Naše mládež miluje přepych, má špatné návyky, opovrhne autoritou, nerespektuje starší.“ Já sám mám se studenty naší fakulty zkušenosti dobré. Zaslouží si, aby oni měli dobré zkušenosti s učiteli fakulty. Abychom opravdu tvořili onu „universitas“.

Milí přátelé, přeji vám všem krásné, ničím nepokažené Vánoce. Přeji vám šťastný a úspěšný rok 2005, rok „chvění, které povede k pevnosti.“

Váš

J. Koutský

Fakultní zprávy

Vědecká rada

zapsala Ilona Kyselová
sekretariát děkana UK 2. LF

Zasedání dne 16. 9. 2004

Zahájení

Jednání vědecké rady zahájil prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. přivítáním všech přítomných členů vědecké rady a hostů zasedání.

Personální záležitosti

Úvodem vědecké rady děkan fakulty proslovil laudaci k životnímu jubileu prof. MUDr. Janu Evangelistu Jiráskovi, DrSc. Profesor Jirásek převzal zlatou pamětní medaili fakulty.

■ Děkan fakulty předal doc. MUDr. Lukáši Robovi, CSc. dekret ministra zdravotnictví, kterým se prodlužuje jmenování přednostou Gynekologicko-porodnické kliniky UK 2. LF a FN Motol.

■ Vědecké radě byly představeny nové akademické pracovnice fakulty doc. MUDr. Jarmila Plevová, CSc., docentka Dětské psychiatrické kliniky UK 2. LF a FN Motol, MUDr. Jana Štěpánková, odborná asistentka Oční kliniky dětí a dospělých UK 2. LF a FN Motol a Eliška Králová, odborná asistentka Ústavu jazyků UK 2. LF.

Prezentace postgraduálních studentů

Proděkan pro vědu, výzkum a zahraniční styky prof. MUDr. Jan Herget, DrSc. předložil vědecké radě ke

zvážení žádosti o prodloužení studia postgraduálních studentů fakulty:

MUDr. Eva Bronská, doktorský studijní program Preventivní medicína
Závěr: Prodloužit o jeden rok.

MUDr. Tomáš Kalina, doktorský studijní program Imunologie
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

MUDr. Robert Kulisek, doktorský studijní program Neurovědy
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

MUDr. Lydie Marešová, doktorský studijní program Molekulární a buněčná biologie, genetika a virologie
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

Mgr. Júlia Starková, doktorský studijní program Biologie a patologie buňky
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

MUDr. Antonín Škoch, doktorský studijní program Lékařská biofyzika
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

Mgr. Ferdinand Varga, doktorský studijní program Lékařská biofyzika
Závěr: Prodloužit o ½ roku.

MUDr. Marína Zámečnicková, roz. Machatková – doktorský studijní program Molekulární a buněčná biologie, genetika a virologie
Závěr: Prodloužit o jeden rok.

Zprávy vedení

Doc. MUDr. Anna Šedivá, CSc., přiměř Ústavu imunologie UK 2. LF a FN Motol Praha - schválení komise ke jmenovacímu řízení profesorem v oboru pediatrie.
Závěr: Souhlas.

■ Doc. MUDr. Jana Slavíková, CSc., proděkanka pro výuku všeobecného lékařství vedoucí Ústavu fyziologie UK LF Plzeň – schválení komise

k habilitačnímu řízení v oboru lékařská fyziologie. Závěr: Souhlas.

■ Prof. MUDr. Jiří Hoch, CSc., přednosta Chirurgické kliniky UK 2. LF a FN Motol Praha, předložil VR žádost o akreditaci oboru chirurgie pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem.
Závěr: Souhlas.

■ Na 6. mezinárodní konferenci pediatrické otorinolaryngologie v Athénách byli prof. MUDr. Jaroslav Fajstavr, DrSc. a doc. MUDr. Zdeněk Kabelka jmenováni řádnými členy předsednictva European of Paediatric Otorhinolaryngology (ESPO) na další dva roky.

■ Doc. MUDr. Jana Hercogová, CSc. byla jmenována prezidentkou 10. světového dermatologického kongresu ISD, který se bude konat v roce 2009 v Praze.

■ Proděkan Herget informoval vědeckou radu o likvidaci následků požáru na teoretických a preklinických ústavech fakulty na Plzeňské ulici.

■ Dále proděkan Herget informoval o habilitačním řízení as. MUDr. Matěse.

■ Děkan fakulty informoval VR o zrušení výběrového řízení na místo přednosty Kardiologické kliniky UK 2. LF a FN Motol a o vypsání nového řízení.

Různé

Proděkanka Bartůňková informovala o programu podpory zdraví IGA. Nevyčerpaná finanční částka programu realizovaného v roce 2004 bude převedena do nově vyhlašovaného programu. Podrobné informace jsou zveřejněny na stránkách MZ ČR.

■ 5. října 2004 proběhne slavnostní zahájení školního roku postgraduálního studia. Pro letošní rok je pro postgraduální studium biomedicíny přijato celkem 427 uchazečů.

Zasedání dne 21. 10. 2004

Zahájení

Jednání vědecké rady zahájil prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. Přivítáním všech přítomných členů vědecké rady, zvláště uvítal hosty zasedání.

Personální záležitosti

V úvodu Vědecké rady děkan fakulty proslovil laudace jubilantům a předal prof. MUDr. Václavu Špičákovi, DrSc. Jubilejní medaili fakulty, prof. MUDr. Jaroslavu Fajstavrovi, DrSc. květinu a gratulační dopis, doc. MUDr. Ludmile Vyhnálkové, CSc. Jubilejní medaili fakulty a doc. MUDr. Ivanu Kawaciukovi, CSc. Stříbrnou pamětní medaili fakulty.

■ Vědecké radě byli představeni noví odborní asistenti fakulty Mgr. Dana Jablonská z Farmakologického ústavu UK 2. LF, PhDr. Šárka Tomová z Ústavu ošetrovatelství UK 2. LF

a FN Motol a Mgr. Martin Šeřl z Ústavu tělesné výchovy UK 2. LF.

Prezentace postgraduálních studentů

PharmDr. Denisa Lojková, doktorský studijní program Fyziologie a patofyziologie člověka – žádá o prodloužení studia o 1 rok z důvodu změny školitele i oborové rady – současný školitel prof. MUDr. Pavel Mareš, DrSc.

Závěr: Prodloužit studium o 1 rok.

Mgr. Martin Horák, doktorský studijní program Neurovědy – žádá o prodloužení studia o 1 rok z důvodu sepsání, dokončení a obhajoby doktorské disertační práce.

Závěr: Prodloužit studium o ½ roku.

Mgr. Tereza Nekovářová, doktorský studijní program Neurovědy – plnění grantu prof. MUDr. Evy Sykové, DrSc. (zahájen v říjnu 2003 na dva roky).

Závěr: Prodloužit studium o 1 rok.

RNDr. Karel Valeš, doktorský studijní program Neurovědy – plnění grantu prof. MUDr. Evy Sykové, DrSc. (zahájen v říjnu 2003 na dva roky).

Závěr: Prodloužit studium o 1 rok.

Zprávy vedení

Prof. MUDr. Janu Hořejšímu, DrSc., přednostovi Kliniky gynekologie dětí a dospívajících, bylo uděleno čestné členství Odborné společnosti gynekologie a porodnictví Bulharska.

■ Doc. MUDr. Martin Bojar, CSc., přednosta Neurologické kliniky dospělých, byl jmenován členem Vědecké rady Fakulty humanitních studií UK.

■ MUDr. Taťána Maříková, CSc., odborná asistentka Ústavu biologie a lékařské genetiky UK 2. LF a FN Motol Praha – schválení komise k habilitačnímu řízení v oboru lékařská genetika.

Závěr: Souhlas.

Různé

Prof. MUDr. Jiří Hoch, CSc. sdělil připomínku k nespolečenskému oděvu některých studentů 1. ročníku při slavnostní imatrikulaci ve velké aule Karolina. Studentům by měl být prostřednictvím studijního oddělení děkanátu důrazně sdělen význam slavnosti ve velké aule Karolina.

Fakultní zprávy

Akademický senát

*zapsala Ilona Kyselová
sekretariát děkana UK 2. LF*

Zasedání dne 15.9. 2004

Zahájení a kontrola zápisu

Jednání akademického senátu zahájil předseda doc. MUDr. O.Hrušák, Ph.D. přivítáním všech přítomných členů senátu, zvláště uvítal hosty zasedání prof. MUDr. J. Kouteckého, DrSc., prof. MUDr. J. Bartůňkovou, DrSc., prof. MUDr. J. Hergeta, DrSc., prof. RNDr. V. Peloucha, CSc., prof. MUDr. J. Šnajdaufu, DrSc., doc. MUDr. P. Zobana, CSc. a Ing. E. Kuželovou.

■ Kontrola zápisu proběhla bez připomínek.

Zprávy vedení

**Prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan fakulty**

Přijímací řízení studentů pro ak.r. 2004/2005 proběhlo bez problémů včetně odvolacího řízení na RUK. Na základě odvolacího řízení nebyl přijat žádný student.

■ 19.10.2004 proběhne ve velké aule Karolina slavnost imatrikulace studentů 1. ročníku.

■ Na základě podnětu členů senátu se vedení fakulty zabývá záležitostí znalosti českého jazyka zahraničních studentů. Zahraniční studenti musí přijmout nutnost znalosti českého jazyka v klinických oborech. Vedení fakulty bude dbát na úroveň výuky a důslednost při zkoušce z ČJ.

■ Konkursní řízení na místo přednosty Kardiologické kliniky bylo zrušeno a po úspěšném jednání bylo vypsáno nové výběrové řízení ve spolupráci s ředitelem FN Motol.

■ Situace v náborech zahraničních studentů pro ak. rok 2004/2005 je oproti minulému období výrazně zlepšená. Přesný počet přijatých studentů bude k dispozici 4. 10. 2004.

■ Na dalším zasedání AS vedení fakulty sdělí podrobnosti ohledně zřízení či nezřízení Chirurgické kliniky UK 2. LF v ÚVN.

■ V souvislosti se vzniklou škodou způsobenou požárem na teoretických a preklinických ústavech fakulty jednal děkan fakulty s ministryní školství. Ministerstvo poté vyjádřilo fakultě podporu a možnou finanční pomoc až do výše 5 mil. Kč. Škoda bude dále hrazena z částek získaných od pojišťovny a rektorátu UK. V současné době je nutné vyčíslit škodu konkrétní částkou.

Prof. MUDr. Jan Herget, DrSc.

*proděkan pro vědu výzkum
a zahraniční styky*

Proděkan Herget informoval senát o likvidaci škody způsobené požárem na TPÚ, který vznikl na chodbě Ústavu biofyziky. V současné době je zajištěna sanační firma, která provede likvidaci shořelého bloku a očistu prostor okolních ústavů. Firma na závěr předloží hygienický certifikát. Vedení fakulty řeší náhradní prostory pro poškozená pracoviště. Zahájení výuky akademického roku není ohroženo.

Prof. RNDr. Václav Pelouch, CSc.

*proděkan pro studium teoretických
a preklinických oborů*

Pro ak. rok 2004/2005 je do prvního ročníku přijato 174 studentů a jsou rozděleni do 12ti kroužků.

■ Přihlašování studentů na zkoušky elektronickou formou bude fungovat prostřednictvím přístupového hesla, který každý student obdrží. Hesla přiděluje dr. Naidr z Ústavu lékařské informatiky.

Vyhlášení voleb nových členů AS UK 2. LF a zástupců fakulty v AS Univerzity Karlovy

Akademický senát fakulty vyhlásil volby nových členů AS UK 2. LF pro funkční období únor 2005 – leden 2007 a volbu zástupců fakulty v Akademickém senátu Univerzity Karlovy v Praze.

Pro tyto volby bude pracovat volební komise ve složení:

Pedagogická komora:

- prof. RNDr. Helena Tomášová, CSc. - Ústav lékařské chemie a biochemie UK 2. LF
- MUDr. Renata Ocmanová - Klinika rehabilitace UK 2. LF a FN Motol
- MUDr. Hana Maxová, Ph.D. - Ústav patologické fyziologie UK 2. LF

Studentská komora:

- Michal Dubský - ročník magisterského studia medicíny
- Martin Šín - ročník magisterského studia medicíny
- Stano Holíček - ročník magisterského studia medicíny

Doplnění členů studentské komory do komisí AS UK 2. LF

Za odstoupivší studenty SKAS byli do komisí senátu jmenováni:

Legislativní komise: Martin Švehlík

Ekonomická komise: Pavol Dovjak, Zuzana Francová

Projednání návrhu na změnu volebního řádu

Akademický senát jednomyslně schválil návrh na změnu čl. 11 Jedna-

cího a volebního řádu AS UK 2. LF – zánik mandátu a doplňování senátu.

Nové znění článku:

Mandát člena senátu zaniká před ukončením funkčního období způsobem podle čl. 23 statutu fakulty. V takovém případě nastupuje na zbytek funkčního období náhradník. Pokud v důsledku ukončení mandátu přestane být některá komunita v AS reprezentována, nastupuje náhradník s nejvyšším počtem hlasů, který byl volen ve stejné komunitě jako odcházející člen senátu. Není-li takový nebo je-li příslušná komunita reprezentována jiným členem AS, nastupuje náhradník s nejvyšším počtem hlasů bez ohledu na komunitu, ve které byl volen.

Různé

Na další zasedání senátu je odloženo jednání o rozšíření výuky praktického lékařství.

Zasedání dne 20. 10. 2004

Zahájení a kontrola zápisu

Jednání akademického senátu zahájil předseda doc. MUDr. Ondřej Hrušák, Ph.D. přivítáním všech přítomných členů senátu, zvláště uvítal hosty zasedání prof. MUDr. J. Kouteckého, DrSc., prof. MUDr. J. Hergeta, DrSc., prof. RNDr. V. Peloucha, CSc., prof. MUDr. J. Šnajdauf, DrSc., doc. MUDr. P. Zobana, CSc. a Ing. E. Kuželovou.

■ Kontrola zápisu proběhla bez připomínek.

Zprávy vedení

Prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. děkan fakulty

V začátku akademického roku proběhl bez problémů zápis studentů do 1. ročníku a do vyšších ročníků, stejně tak dobře proběhla slavnost imatrikulace.

■ I nadále pokračuje likvidace následků požáru na Plzeňské ulici. Dě-

kan poděkoval všem, kteří se na této likvidaci podílejí. Neoficiální odhad škody je 35 mil. Kč.

■ Profesor Vízek byl jmenován členem Akreditační komise pro habilitační řízení a jmenovací řízení profesorem.

■ Vedení fakulty předložilo akademickému senátu návrh na zřízení II. chirurgické kliniky UK 2. LF a ÚVN s odůvodněním kladů i záporů tohoto kroku. K návrhu proběhla diskuse senátu a vedení fakulty. V diskusi byla zhodnocena ekonomická zátěž pro fakultu. Nová klinika by disponovala malými úvazky, řadila by se mezi kliniky malé, tj. řádově roční náklad 800.000,- až 1.000.000,- Kč. Po stránce výuky by na klinice proběhla kompletní výuka chirurgie jednoho či dvou kroužků. Vzhledem k nárůstu studentů na fakultě se jedná o pozitivní krok ke zlepšení výuky chirurgie. V závěru senát v počtu 16ti přítomných členů hlasoval, zda má přistoupit na tomto zasedání k hlasování o zřízení II. chirurgické kliniky. Hlasováním (11-6-0) přistoupil k dalšímu hlasování. Závěr: Senát svým hlasováním vyjádřil souhlas se zřízením II. chirurgické kliniky UK 2. LF a ÚVN.

■ Děkan fakulty dále informoval senát o dopisu, kterým zástupci ORL kliniky 2. lékařské fakulty podporují nabídku zřízení ORL kliniky v ÚVN. Senát vyjádřil podporu vedení fakulty

k dalšímu jednání o případném zřízení společné ORL kliniky v ÚVN.

Informace o přípravách voleb

Prof. RNDr. Helena Tomášová, CSc., předsedkyně volební komise pro volbu nových členů Akademického senátu UK 2. LF a zástupců fakulty v Akademickém senátu Univerzity Karlovy, informovala o přípravách voleb.

Volební komise pracuje ve složení:

Pedagogická komora:

- prof. RNDr. Helena Tomášová, CSc. - Ústav lékařské chemie a biochemie UK 2. LF
- MUDr. Renata Ocmanová - Klinika rehabilitace UK 2. LF a FN Motol
- MUDr. Hana Maxová, Ph.D. - Ústav patologické fyziologie UK 2. LF

Studentská komora:

- Lucie Ondruszová, studentka 6. ročníku UK 2. LF a studentka 1. ročníku Bc. Fyzioterapie UK 2. LF
- Martin Šín, student 5. ročníku UK 2. LF (veškeré lékařství)
- Stano Holíček, student 5. ročníku UK 2. LF (veškeré lékařství)

První volební kolo proběhne 2. a 3. listopadu 2004, druhé volební kolo v termínu 1. a 2. prosince 2004 na volebních místech:

Děkanát UK 2. LF

Sekretariát Fyziologického ústavu
Sekretariát Infekční kliniky
Sekretariát Ústavu tělesné výchovy
VŠ kolej Kajetánka I. (vstupní hala)
VŠ kolej Kajetánka II. (vstupní hala)
VŠ kolej Hvězda

V závěru profesorka Tomášová vyžadovala všechny členy akademické obce k účasti na volbách. Upozornila, že k platnosti voleb je třeba účasti nejméně 30% členů pedagogické obce a 30 % členů studentské obce. Při nižší účasti by bylo nutné volby opakovat.

Nárůst počtu přijímaných studentů ke studiu na fakultě

Profesor Vízek uvedl bod týkající se nárůstu počtu přijímaných studentů na UK 2. lékařskou fakultu. Profesor Vízek vyjádřil procentuální navýšení výuky za období let 2000 až 2004 a pokles pedagogických míst na teoretických a preklinických ústavech.

■ Senát žádá vedení fakulty o předložení koncepce 2. lékařské fakulty. Koncepci fakulty projedná senát na zasedání senátu v únoru 2005.

Různé

Na základě žádosti dr. Válkové o rozšíření výuky praktického lékařství o jeden týden proděkan Zoban požádal studenty o vyjádření formou e-mailové zprávy.

Fakultní zprávy

Jmenování nových profesorů

zdroj: www.cuni.cz

Šedesát nových profesorů českých vysokých škol převzalo 5. 10. 2004 v pražském Karolinu jmenovací dekrety. Mezi nimi byli i členové akademické obce UK 2. lékařské fakulty.

Nově jmenovaní profesori:

- doc. MUDr. Tomáš Eckschlager, CSc. pro obor onkologie
- doc. MUDr. Jana Hercogová, CSc. pro obor dermatovenerologie
- doc. MUDr. Milan Macek, DrSc. pro obor lékařská genetika

- doc. MUDr. Richard Škába, CSc. pro obor chirurgie

Dekrety nových profesorů nabyly účinnosti 15. 10. 2004.

Blahopřejeme.

Fakultní zprávy

Laureáti soutěže Česká hlava za rok 2004

zdroj: www.ceskahlava.cz

Nové nositele prestižních cen Česká hlava 2004 představili ve čtvrtek 25. listopadu 2004 novinářům organizátoři projektu Česká hlava.

Hlavní Národní cenu Česká hlava za mimořádné výsledky v oblasti vědy a techniky obdržel prof. Ing. Dr. techn. Jaroslav Němec, DrSc., který mj. stál u zrodu našeho jaderného programu, pro školství založil nový obor materiálového inženýrství a položil základ teorie mezních stavů. Mezi dalšími oceněnými vědci a techniky jsou prof. Ing. Josef Pašek, DrSc. z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, vědecký pracovník Hamburské univerzity RNDr. Luboš Kohoutek, CSc. a kolektiv VÚTS Liberec vedený doc. Ing. Josefem Dvořákem, CSc. Ceny byly uděleny rovněž ve třech studentských kategoriích a v kategorii Média novi-

náři, který se nejvíce zasloužil o propagaci vědy.

Ročníku 2004, do nějž porota vedená prof. Evou Sykovou obdržela 109 nominací, dominovaly mezi vítězi technické obory. Porota tentokrát udělila i zvláštní cenu kolektivu vědců, kteří pro handicapové občany vyvinuli počítač ovládaný pohybem očí.

Projekt Česká hlava, jehož cílem je popularizace vědy a techniky, udělil své ceny již potřetí. Ceny jsou dotovány částkou více než jeden milion korun. Slavnostní předávání proběhlo na galavečeru v pražském hotelu Ambassador.

Cenu Doctorandus oceňující nejvýraznější počín, odbornou nebo vědeckou činnost studentů doktorského studijního programu si odnesl MUDr. Josef Zámečník, Ph.D. (Ústav patologie a molekulární medicíny UK 2. LF) za

výzkum zhoubných nádorů mozku a objasnění mechanismů, které určují a ovlivňují růst a infiltrativní šíření buněk maligních mozkových nádorů, což umožňuje jejich cílené ovlivnění při onkologické léčbě.

V seznamu nominovaných v jednotlivých kategoriích byli i další zástupci UK 2. LF. Na Národní cenu Česká hlava za mimořádné výsledky v oblasti vědy a techniky byl mezi jinými nominován doc. MUDr. Jan Trka, Ph.D. z Kliniky dětské hematologie a onkologie UK 2. LF a FN Motol. Dále byli nominováni na cenu Doctorandus MUDr. Pavel Seeman (Molekulárně genetická vyšetření u dědičných neurologických onemocnění) a MUDr. Josef Zámečník, Ph.D. (Výzkum zhoubných nádorů mozku) – pozdější držitel tohoto ocenění pro rok 2004.

MUDr. Josef Zámečník, Ph.D. (Ústav patologie a molekulární medicíny UK 2. LF) oceněný za výzkum zhoubných nádorů mozku a objasnění mechanismů, které určují a ovlivňují růst a infiltrativní šíření buněk maligních mozkových nádorů, což umožňuje jejich cílené ovlivnění při onkologické léčbě.

Předsedkyní poroty třetího ročníku soutěže Česká hlava 2004 byla prof. MUDr. Eva Syková, DrSc. (vedoucí Ústavu neurověd UK 2. LF).

Fakultní zprávy

Děkanský sportovní den UK 2. LF Praha

Mgr. Petr Horn

odb. asistent ÚTV 2. a 3. LF UK

Fotbalový tým lékařů a pedagogů spolu s týmem studentů, kteří se setkali v tradičním fotbalovém utkání.

Za krásného podzimního počasí- typického „babího léta“- uspořádal Ústav tělesné výchovy tradiční Děkanský sportovní den 2. lékařské fakulty. 13. října, první výukový týden tělesné výchovy, měli studenti možnost změřit své síly na poli sportovním v celé řadě her či disciplín.

Přestože šlo o velmi brzký termín, na samém začátku výuky zimního semestru, přilákal k účasti na programu velký počet studentů.

Na přípravě a zajištění programu se vedle asistentů ÚTV podíleli i pra-

covníci děkanátu, akademičtí hodnostáři a zaměstnanci SCUK.

Vedle tradičních turnajů ve volejbalu (54 studentů), tenisu (9 studentů), florbalu (42 studentů), basketbalu (40 studentů), plaveckých závodů (12 studentů) a tradičního fotbalového střetnutí studenti versus lékaři a učitelé, probíhaly i další atraktivní aktivity.

Velký zájem, jako ostatně každý rok, byl o aerobik, který probíhal několik hodin za sebou dle forem - low impact aerobik, aqua (nebo pro germanisty wasser) aerobik, step aerobik .

To byla výzva a prověrka fyzické kondice zejména našich krásných kolegyň, studentek, žen a dívek. Našlo se ovšem i pár statečných chlapíků, kteří chtěli dokázat, že aerobik není jen doménou žen. Jen těchto sportovních forem se zúčastnilo celkem 188 posluchačů. Pravdou je, že studentek bylo 99%.

Zdravotní tělesné výchovy a strečinku se zúčastnilo 32 studentů.

Ze zkušenosti s organizací Děkanského sportovního dne na 3. LF UK v květnu 2004 byl nově zařazen do

programu i golf, o který měli studenti velký zájem.

Studenti-začátečníci byli seznámeni se základy tohoto dynamicky se rozvíjejícího sportu. Pokročilí golfisté-studenti pak pod dohledem trenéra zdokonalovali techniku.

Velký zápas se čekal na fotbalovém trávníku. Studenti měli možnost odčinit poslední porážku od týmu lékařů a pedagogů a vtrhli do zápasu s obrovskou vervou. Než se tým „starších“

vzpamatoval prohrával 2:0. Poté sice krásným gólem doktora Kučery byl stav o něco příznivější 2:1, ale do kratičké přestávky šli studenti opět s dvoubrankovým vedením. Krátká pauza měla být výhodou studentů, ale opak byl pravdou. Zkušenost a fotbalové srdce se projevily i na výsledku. Brzy bylo srovnáno na 3:3. Pak ještě studenti zmobilizovali síly a šli krátce do vedení, ale poté převzal otěže zápasu zkušenější tým. Po proměně penaltě prof. Šnajdaufa od-

skočili starší na rozdíl dvou branek a v závěru utkání již „mladí“ pouze korigovali na „hokejových“ 6:7. Opětovné vítězství lékařů a pedagogů bylo krátce a symbolicky oslaveno malým občerstvením v tenisovém klubu.

Celkově počet účastníků všech akcí dosáhl úctyhodných 497 studentů a v mnoha případech měly soutěže velmi dobrou úroveň.

Osobnosti fakulty

Laudace

prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.
děkan UK 2. LF

LAUDACE

prof. MUDr. Jaroslavu Fajstavrovi,
DrSc.

Vědecká rada 16. září 2004

Z pětasedmdesáti let pilného a úspěšného života věnoval prof. Fajstavr 56 let, tj. 74,6% medicíně (včetně studií) a 32 let, tj. 42,6% naší fakultě a Fakultní nemocnici v Motole. Nastoupil do našich řad roku 1972 a od té doby je nikdy neopustil.

Dovolte mi nejprve informovat Vás o oněch 25,4% let předlékařských. První čtvrtina života profesora Fajstavra byla poměrně pestrá. Vzala počátek 23. července roku 1929 ve Vrchlabí. Protože celoživotní práci profesora Fajstavra provázela výjimečná zručnost a imaginace (myslím, že je to podmínkou pro úspěch v otolaryngologické chirurgii), stojí za to se ohléd-

nout kde a jak k těmto vlastnostem přišel. Vysledovat je nebylo těžké. Dědeček jubilanta byl jedním z posledních šikovných horských tkalců a otec kolářem všeumělem. Dovedl stvořit z prkének, drátků a šroubků nevidané věci. Že k tomu musel mít představivost a být šikovný, je nasnadě.

Dětství prof. Fajstavra potrefila neblaze 2. světová válka. Při záboru našeho pohraničního území musela rodina opustit Vrchlabí a toulala se po vnitrozemí. Všechno co jí z majetku zůstalo se vešlo na jeden vozík. Jaroslav Fajstavr tak prošel několika školami - obecnou ve Vrchlabí, dvojtřídkou v Bítovanech u Chrudimi, reálným gymnáziem v Praze - Vršovicích a bezprostředně po květnu pětáctýcátého roku čerstvě zřízeným gymnáziem ve Vrchlabí, kde ovšem studoval za naprosto raritních okolností: v sextě a v septimě byli dohromady všehovšudy čtyři žáci ! Maturoval v roce 1948 a od té doby se už počítá oněch 74,6% času zasvěceného medicíně.

Rozprostírá se do dvou míst - Hradce Králové a Prahy. V Hradci Králové vystudoval Jaroslav Fajstavr v letech

1948-1953 lékařskou fakultu. Vzpomíná na velké lékaře - své učitele na hradecké fakultě - profesory Fingerlanda, Bedrnu, Petra, Lukla a Vanýska. Oni byli motivem jeho rozhodnutí setrvat na fakultě i poté, co se z ní stala Vojenská lékařská akademie. Během studií pracoval Jaroslav Fajstavr dva roky ve funkci pomocné vědecké síly na Ústavu fyziologie a poté na ORL klinice. Z práce na ní vytěžil svoji první vědeckou práci Kalorimetrická kupulometrie. Protože promoval s vyznamenáním, získal právo zvolit si obor. Zůstal na ORL klinice.

Roku 1956 složil I. atestaci, 1960 obhájil kandidaturu (Cytologie nosního sekretu). Téhož roku byl převelen do ÚVN v Praze, kde pokračoval v práci pod vedením vynikajícího odborníka profesora Ervína Černého, doktora lékařských věd, který byl nejen vynikajícím otolaryngologem a vestibulologem, ale téměř právě tak dokonalým archeologem, který se proslavil odkrýváním zbytků vsí zaniklých v době husitských válek a který se stal v tomto oboru kandidátem věd. V letech 1960-1967 byl dr. Fajstavr asistentem, od roku 1967 zástupcem náčelníka oddělení. Roku 1968 složil

atestaci II. stupně. Profesor Černý dovedl dr. Fajstavra k habilitaci, ne z archeologie, ale z otolaryngologie. Po obhajobě habilitační práce na téma Meniérova choroba (zejména její léčba pomocí ultrazvuku) se stal docentem v roce 1972. V té době odešel v hodnosti podplukovníka z armády do motolské nemocnice, na její neutešené otolaryngologické oddělení s velmi omezenou operativou. Oddělení o 20 lůžkách rozšířil na oddělení 60ti lůžkové, na kterém se postupně prováděly všechny složité operace. V roce 1981 se stal docent Fajstavr přednostou Dětské ORL kliniky, která se posléze sloučila s oddělením pro dospělé. V roce 1982 obhájil doktorskou disertaci (Léčebné využití ultrazvuku v ORL) a 1. července roku 1985 byl jmenován profesorem. V letech 1985-1990 byl prof. Fajstavr proděkanem FDL.

Nadán improvizací schopností zděděnou po otci rozšířil profesor Fajstavr úctyhodnou měrou spektrum operací u nemocných dětí. Sám jsem po léta oceňoval jeho vynikající podíl při komplexní léčbě onkologicky nemocných dětí. Vybudoval kliniku vynikající úrovně. V tomto směru mu pomohly geny úpornosti získané od matky. Publikoval více než 100 vědeckých prací a přednesl více než 200 přednášek, poslední letos v květnu na kongresu European Society of Pediatric Otorhinolaryngologists, na němž moderoval panelovou diskusi na téma maligních a benigních nádorů hlavy a krku u dětí. Má pozvání moderovat panelovou diskusi na téma vrozené vaskulární nádory hlavy a krku na světovém ORL kongresu pořádaném v Římě roku 2005. Za zásadní považuji skutečnost, že profesor Fajstavr vychoval svého po všech stránkách vynikajícího nástupce - docenta Zdeňka Kabelku. Dlužno podotknout, že ať dělal co dělal, vždycky to bylo ve snaze prospět nemocným. Pacient pro něho byl alfou a omegou veškeré snahy.

Co prozradit se soukromí profesora Fajstavra? Především příznivým osudem získanou manželku Helenu, bývalou primárku motolské interny, která je mu neocenitelnou oporou. Za

druhé lásku k hudbě. Kdo to nevíte vězte, že profesor Fajstavr je výborný violista. Hrál v několika smyčcových kvartetech. V jednom společně s docentem Kawaciukem. On ovšem nejen hrál, ale také zpíval. Miluje sborový zpěv. V mládí byl členem pěveckého sboru Smetana, v době působení ve Střešovické nemocnici zůžil sbor na pěvecké trio a společně se sportovním lékařem profesorem Horákem a pneumologem profesorem Vondrou zpívali jubilantům štandrlu. Za třetí, že rád plave a jako rodák z Krkonoš pěstuje s chutí turistiku. Za čtvrté, že část volného času věnuje zvelebování své chalupy na krásném Blatensku.

Dámy a pánové, oceňuji při příležitosti pětasedmdesátin profesora jeho velké zásluhy o naši fakultu, o naši otolaryngologickou kliniku, o českou otolaryngologii vůbec a o dětskou otolaryngologii zvláště. Děkuji mu a přeji mu další příznivá léta plného života s jeho paní, s hudbou, otolaryngologií a s námi.

LAUDACE

doc. MUDr. Ivanu Kawaciukovi, CSc.

Vědecká rada 16. září 2004

Dámy a pánové!

Zatímco paní docentka Vyhnánková se vypořádala s mojí žádostí o dodání pokud možno pikantních okolností vlastního života více než úsporně, vyhověl mi třetí dnešní jubilant docent Kawaciuk vzorně. Vypracoval elabo-

rát, který nazval "Několik slov" s podtitulem "Napsáno na příkaz šéfa". Tím šéfem myslel mne. Abych uvedl věci na správnou míru, dovoluji mi nejdříve citovat následující část z jeho textu:

Urologickou historii v Motole jsem popsal v pamětní knize k výročí fakulty a k tomu není co dodat. Ale něco tam přece jenom chybí. Člověkem, který se nejvíce podepsal na mé vědecko-pedagogické dráze nebyl ani profesor Niederle, ani profesor Hradec, od kterých jsem se toho spoustu naučil a velmi jsem si jich obou vážil, i když byl každý úplně jiný člověk. Tím "školským guru" byl profesor Koutecký, a to moc lidí neví. Poprvé jsme se potkali, když mne jako dítě táta přivezl za strejdou na Dětskou chirurgickou kliniku s boulí na krku. Zůstal jsem na chirurgii ležet a mým ošetřujícím lékařem byl MUDr. Koutecký. Jmenoval se Josef a říkali mu Péťo, což mi připadalo podivné, a byl téměř posedlý touhou mi tu bouli vyříznout! Navíc mi tykal, jako kdybych byl opravdu nějaké dítě, což se mně dotýkalo a tak jsem mu tykal taky a řekl jsem mu, že tu bouli řezat nechci a že to co mi chce udělat, řeknu strejdovi a že ho vyhodí. Naštěstí si mě tatínek vzal domů na reverz, protože jako kumštýř pochopitelně doktorům moc nedůvěřoval a nakonec všechno dobře dopadlo. Úplně tentýž Koutecký, už jako profesor, mě posléze přiměl k napsání kandidátské disertační práce. Snad skryté sklony k masochismu mě navedly si ho vybrat i za oponenta této práce, protože jsem věděl, že je jedním z mála oponentů, který tu práci poctivě přečte. Nemýlil jsem se, protože ji nejenom přečetl, ale i poctivě opravil, takže jsem ji musel téměř celou přepsat. Byla to ale "škola", za kterou jsem dodnes vděčný a vedla k tomu, že jsem dnes obdobně "protivný" svým mladším kolegům. Posléze si mne pan profesor, jako děkan fakulty, pozval na "koberček" s tím, že jestli mu neodevzdám habilitační práci do konce září, tak nechá na fakultě zřídit urologickou kliniku a nebudu mít možnost se ani přihlásit do konkurzu.

Pod tímto "hrubým nátlakem" jsem práci skutečně odevzdal a posléze byl tím samým profesorem jmenován až do Vědecké rady této fakulty. Myslím, že jsem se nezasloužil o vybudování Urologické kliniky v Motole ani tak já, jako "přísnost" děkana fakulty, se kterou mne k příslušným krokům doslova donutil a tak jsem se stal přednostou kliniky vlastně proti své vrozené lenosti. Tatínek už za mne další "reverz" podepsat nemohl, aby mne ze všeho "vysvobodil". Z toho plyne poučení, že člověk ani jako dítě nemá být drzý na svého ošetřujícího lékaře, protože může v dospělosti dopadnout tak jako já.

Tak je to tedy, dámy a pánové, s mojí přísností a s mými "příkazy". A teď k té šedesátce Ivana Kawaciuka.

Svémi Několika slovy mi neobyčejně usnadnil práci - s malými úpravami jsem mohl užít jeho vzpomínek. Vynechávám všechna osobní i kariérní údaje, ty si můžete ověřit v už zmíněné pamětní publikaci. Zmíním to, co v ní není.

1. Mimořádné okolnosti zplození Ivana Kawaciuka

Z vyprávění rodičů se oslavenec dozvěděl, že se to událo v hotelu Regent na Malé Straně. Jeho rodiče tu strávili noc po pražském tatínkově koncertu. Táta mamince ještě před ulehnutím na lože přehrával některé virtuózní pasáže z proběhlého koncertu (z toho je zřejmé, dodává Ivan, že jsem neměl zcela normálního otce), když zaklepal několik hostů, jestli si mohou Mistra také poslechnout a tatínek souhlasil. Postupně se obývací hotelový pokoj naplnil více jak třiceti hosty, kteří v němém úžasu sledovali Mistrovi exhibici až do pěti hodin ráno, kdy je Ivanova maminka konečně vyhodila. Tak mohl být v časných ranních hodinách toho dne nakonec přece jenom zplozen. Tatínkovou únavou po předchozích náročných hodinách si vysvětluje vlastní četné nedokonalosti.

2. Dětství a klukovská léta

Kawaciukovi bydleli na Královských Vinohradech v Balbínově ulici. Do školy Na Smetance to měl Ivan asi padesát metrů. Přesto se mu zdálo nesnesitelné vstávat už 7,45, aby to stihnul na osmou do školy. Byl "noční pták" odjakživa. Číst se naučil už ve čtyřech letech a po nocích přečetl pod peřinou při baterce spoustu knížek. Maminka se pochopitelně snažila s takovým biorytmem bojovat, leč neúspěšně. Po pohádkách, mayovkách, cliftonkách, Rychlých šípech a cestopisech sahal už jako dítě stále častěji po brožurkách o principech televize, Oparinově koacervátové teorii, o polidštění opice prací atd. Měl rád záhady, dobrodružství a napětí. S přibývajícím věkem se obsah knížek měnil, až bohužel převážila literatura odborná. Klukovské mládí probíhalo v občasných válkách se žižkováky v Riegrových sadech, v prázdninových snahách o plnění Foglarových "bobříků" a v průběžných "bojích" se snahou rodičů, učitelů nebo dokonce policajtů, kluky nějak ukáznit.

3. Politický profil rodiny a Ivana samého

Tatínek byl houslista. Zemřel již v roce 1966 ve svých 53 letech. Jednou v Polsku po koncertě prohlásil, že se mu tam dobře hraje, protože jeho rod pochází z tradičního polského území Polské Ukrajiny a ve svém politickém ignorantsví si neuvědomil, že to je území, které Polákům Sovětský Svaz zabral a už nevrátil. Sál po volání publika "Vivat Polska" nakonec vyklidila milice. Od té doby si směl napravovat svůj politický profil už jenom v Číně a v Rumunsku, a to ještě pod dohledem celé kulturní delegace, ve které jenom nemnozí na něco uměli hrát. Maminka kdysi zpívala ve sboru tehdejšího Německého divadla, kam byla totálně nasazená jako ročník 1921. Po Ivanově narození zůstala v domácnosti a nedělala tedy nic, zatímco ostatní maminky, jak občas slyšával od některých učitelek ve škole, pracovaly. Málem ho kvůli

tomu nevzali do Pionýra, což by bylo asi dobře, protože jeho takto slibně zahájená politická kariéra skončila stejně vyloučením z tehdejšího ČSM jednou pro vždy. Naštěstí to soudruzi stihli až těsně po maturitě. O rok mladší sestřička se stala sekretářkou "reakcionáře" Slávy Volného v Českém rozhlase, po roce 1968 byla vyhozena a skončila také v domácnosti. Zkrátka vesměs neúspěšná rodina.

4. Kostrbatá cesta Ivana K. od houslí k urologii

Jaksi samozřejmě se počítalo s tím, že Ivan bude následovat svého tatínka, protože na housle začal hrát již před čtvrtým rokem života a postupně vyhrál několik houslových soutěží, tu první ještě jako žák povinně absolvovaného posledního ročníku mateřské školy. Nicméně příklad tatínka, který si bral housle i k večeri a cvičil prakticky pořád, byl tak odstrašující, že usoudil, že takhle se "dřít" sám nebude, jsa od přírody lenoch zvyklý ze školy, že jde všechno jaksi samo. K medicíně ho vlastně nechtěně přivedl strýc docent Brodský, který byl dětský chirurg. Ve čtrnácti letech ho Ivan přemluvil, aby ho vzal na ambulantní sálek, kde preparoval malému miminku žilu. To na něho neobyčejně zapůsobilo, takže se rozhodl dělat také chirurgii. Pripadalo mu, že bude lepší žít se rukama než hlavou. Tenkrát nepochopil, že dědičnost netkví ve volbě povolání, ale v genech a ty že se ošidit moc nedají, takže posléze "dopadl" prakticky stejně jako tatínek, jenom v jiném oboru.

Na medicínu ho hned nevzali a tak po maturitě na Jedenáctileté střední škole v Londýnské ulici skončil jako sanitář na III. gynekologicko-porodnické klinice, která byla přes ulici naproti gymnáziu. Ivanův první měsíční plat byl 650,- Kč. Posléze si na pražských chirurgických pracovištích takto přivydělával i během studia až do pátého ročníku. Na začátku třetího ročníku ho Na Františku učil tehdejší mladý sekundář MUDr. Pařko zašívát rány, šlachy, dát do sádry kotníky

a předloktí. V šestém ročníku pravidelně fiškusoval na IV. chirurgické klinice v Motole u profesora Niederleho, kam po promoci v roce 1969 také nastoupil. Od té doby zůstal až dosud prakticky na stejné židli, jenom se měnily cedulky na dveřích.

5. Zrádná výměna hudby za sport

Hudba ani snad nebyla jeho koníčkem. Provázela ho nějak samozřejmě celým životem. Miloval impresionisty, a to jak v muzice, tak v malířství. Asi proto, že v hudbě, kterou hrál, dovolovali větší expresi. Bacha ctil, ale neměl na něj dost disciplíny. Paradoxně chirurgickou disciplínu považuje za jednu z nejdůležitějších vlastností dobrého operátora. V mládí se věnoval závodně atletice, osobní rekord ve skoku do výšky byl přes 190 cm, a ještě ve čtyřiceti hrál druhou ligu stolního tenisu. Se závodním sportem začínal již v Janderově atletické škole. Závodní sport ho už v dětském věku zcela pregnančně naučil, že existuje přímá úměra mezi vynaloženou prací v tréninku a výsledkem v závodě a také ho naučil prohrávat a uznat, že je někdo prostě lepší.

6. Ne - urologické aktivity I.K. v posledních letech

Na stará kolena rád cestuje a všechny cesty natáčí kamerou. Televizní pořad Cestománie by z jeho snímků mohl fungovat dva roky. Točí už 35 let a dvakrát se mu podařilo vyhrát celostátní festival zdravotnických filmů. Má rád pohodlná velká auta, protože jízdy po dlouhých trasách po Evropě i Americe byly pro něho vždy příjemnou duševní relaxací. Jenom v Americe najezdil za sedm návštěv přes 100 000 km. Jezdil také po řekách ve vlastní motorové lodi, která vážila 4,5 tuny. Její příď vypadal z dálky jako ledoborec Krasin, a po kýlu s ní dorazil až na "Grand Müritz" v Německu. Další dvanáctimetrovou hliníkovou loď zrekonstruovali se ženou dokonce kompletně sami - od zabudování dvou naftových motorů, kompletní instalace ovládání lodě, až po vlastnoručně vyrobený nábytek. Přišel na to, že všechny relace jsou na

vodě trochu jiné, i čas tam plyne jinak. Když člověk projede smíchovskou propustí ráno v šest, tak je večer v šest po dobrodružné plavbě "až" v Litoměřicích. Ale připadá si jako Kolumbus, když dorazil do Ameriky.

7. I. K., ženy a výhled do budoucnosti

Život se čtyřmi ženami, tedy s manželkou a třemi dcerami v jedné domácnosti, znamená vlastně snahu o přežití s vlastní mužskou identitou. Tři naprosto odlišné dívčí puberty, vždy po pěti letech, nakonec zázrakem přežil jako hlava rodiny, se kterou se snažily kroutit čtyři krky, a stal se velmi odolným fatalistou. Ale konce dobrý, všechno dobré. Hýčkáni dospělým harémem posléze bohatě vynahradilo léta plná překvapení. Dnes je již mateřské hnízdo prázdné a čeká se na vnoučata. Odstrašující příklad rodičů také v jeho rodině sehrál svoji roli. Žádná z dcer se neupsala medicíně. Manželka je také urolog, ale skutečně praktický, na rozdíl od Ivana, který se snaží dělat z urologie vědu. Vlastně dělají každý úplně jiný obor, který se jenom díky základním atributům stejně jmenuje. Se ženou vybudovali vlastní ordinaci Urologie-Petrská, která úspěšně funguje už přes deset let. Dává Ivanovi pocit určité nezávislosti a jistoty, že až ho nebude fakulta potřebovat nebo chtít, má kde pracovat už hodinu poté.

Na konci Několika slov připsal Ivan Kawaciuk do závorky jakési postscriptum:

(Podklady pro nekrolog na nečisto).

Tedy podklady to byly, ovšem ne na nečisto, ale na čisto a ne pro nekrolog, ale pro laudaci, kterou si jubilant zaslouží spolu s upřímným přáním k narozeninám. Kromě všeho ostatního mu přeji, aby po tom čekání na vnoučata se dočkal alespoň nějakého vnuka, který by mohl být buď urologem nebo houslistou nebo kameramanem nebo dokonce námořníkem.

LAUDACE

doc. MUDr. Vyhnánková, CSc.
Vědecká rada 16. září 2004

Stvořit laudaci je občas nesnadné. Někdy pro nadbytek údajů, které musím obezřetně selektovat. Spíše to bývá obráceně - informací, zejména takových, které bych potřeboval, se mi nedostává. Krajiným příkladem toho je podklad, který poslala jubilující paní docentka Ludmila Vyhnánková. Posuďte sami, dámy a pánové, možnou výtěžnost textu, který mi poskytla. Má dvě části. První z nich je nepoužitelná a zní takto:

Vážený pane děkane,

děkuji předem za Váš čas a energii, které mi věnujete, ale myslím, že moje maličkost za to nestojí, nevykonala jsem nic významného.

Dr. Vyhnánková

Pak přece jen paní docentka uvážila, že si zasloužím informaci obsáhlejší, takže ve druhé části mi sdělila toto:

Chalupa na severu Čech, pěší turistika, plavání,

2 děti, syn Martin dětský chirurg, dcera Klára, absolventka Filozofické fakulty UK.

2 vnoučata - 16 letá Dominika a 10 letý Martin.

Dr. Vyhnánková

Toť vše. Pravdivý byl předpoklad paní docentky nárokuje můj čas a moji

energii. Musel jsem jich využít více, než kdybych měl podklady hutné. Vynaložil jsem obojí rád. Z toho, co jsem citoval, jsem ovšem mohl dovodit pouze to, že ve volném čase je paní docentka orientována sportovně a také, že díky potomkům nehrozí, že by rod vymřel.

A teď si laskavě představte, že z toho co jste slyšeli mám sestavit chvalozpěv, navíc chvalozpěv na dámu, která se mě ke všemu sporými slovy snažila oklamat. Ona totiž paní docentka Vyhnanáková není žádná "maličkost, která za to nestojí" a vůbec není pravdou, že "nevykonala nic významného".

Naštěstí jsem shromáždil tři zdroje, ze kterých jsem mohl při sestavování laudace čerpat: údaje z osobní karty na děkanátu (z nich nejméně), medailon, který tak pěkně o paní docentce napsal do vloni vydané pamětní knihy fakulty pan docent Kabelka. Největším zdrojem mi ovšem byla skutečnost, že paní docentku znám od roku 1971 (tedy 33 let), kdy nastoupila na dětskou ORL kliniku na Karlově a že ji ještě lépe znám od roku 1978 (to jest 26 let), kdy jsme já a dětská onkologie přesídlili do dětského monobloku motolské nemocnice. Od té doby se v něm při nejrůznějších příležitostech nejen setkáváme, ale setkáváme.

Poslyšte tedy, dámy a pánové, že paní docentka Ludmila Vyhnanáková se v podstatě jen stačila narodit ve slavném středočeském městě na Labi pod slavnou horou Řípem - v Roudnici. Už v 10. století byla Roudnice přemyslovským hradištěm, roku 1167 a znovu 1184 je doložena jako majetek pražských biskupů a zůstala jim do roku 1431. Po roce 1190 v ní postavili hrad, roku 1279 ji poškodili Braniboři, 1333 v ní vznikl augustiánský klášter, v letech 1333 - 1338 postavili kamený most přes Labe a roku 1421 vyhlásil v Roudnici arcibiskup Konrád z Vechty čtyři artikuly pražské. Následovalo obléhání husity, 1425 vypálení města, 1431 převzetí města světskou vrchností, 1467 dobytí a zničení hradu Jiřím z Poděbrad. V polovině 17. století postavili na jeho místě raně

barokní, slavný lobkovický zámek s dnes dobře známou rozsáhlou obrazárnou, knihovnou a archivem. A navíc se tu objevila roku 1619 synagoga a roku 1628 další, tentokrát kapucínský klášter. Léta 1645 - 1648 jsou léty švédské okupace města, které se přes to všechno stalo ve 2. polovině 19. století střediskem českého kulturního života.

I přes tuto pohnutou historii paní docentka slavné město Roudnici opustila ještě dříve než se naučila chodit a uchýlila se pod střechy Prahy. V Praze 6 absolvovala základní i tehdejší jedenáctiletou školu (absolvovala je hravě), po maturitě (1961) si rok ozkoušela jaký je život zubní instrumentářky a pak už si natrvalo zvolila medicínu a z ní prvních šest let (1962 - 1968) na Fakultě dětského lékařství.

Určitě jí nebylo na škodu projít mimopražskou praxí - několik měsíců v Jindřichově Hradci na gynekologii a na chirurgii a rok ve slánské nemocnici na interně a na pediatrii. S počátkem roku 1971 se vrátila do laskavé náruče Prahy a od té doby zahájila svoji odbornou kariéru otolaryngologickou: necelé tři roky na klinice dětské ORL na Karlově (1971 - 1973), pak čtyři a půl roku na ORL odd. dospělých v Motole (1973 - 1978) a od 1. června 1978 už jenom na Dětské ORL klinice naší fakulty a Fakultní nemocnice v Motole.

Paní docentka byla v běhu života zářkyní, středoškolskou studentkou, zubní instrumentářkou, vysokoškolskou studentkou, mladší a starší sekundářkou, odbornou asistentkou, kandidátkou věd a posléze docentkou, ale je také členkou katedry, resp. subkatedry ORL v IPVZ.

Jen stručně několik kariérních dat:

atestace I.stupně z ORL, nástavbová atestace z dětské ORL, obhajoba kandidátské disertační práce na téma zhoubné nádory v ORL oblasti u dětí, habilitace.

Učí v pre- i postgraduálním studiu, přednáší, píše, publikuje, recenzuje, zkoumá (v onkologické problematice a o účinkách léků) a organizuje. A také vyšetřuje a léčí nemocné.

Jistě vnímáte, dámy a pánové, že mě paní docentka opravdu klamala, že není "nic nevykonávající maličkostí" a že proto mohu odpovědně konstatovat, že paní docentka Vyhnanáková imponuje

1. svým malým pacientům a jejich rodičům nejen svojí vysokou odbornou erudicí a zkušeností, ale také laskavostí, ohleduplností, úsměvným pochopením a optimismem,

2. svým kolegům přátelským, nekonfliktním vztahem, rozhledem, klidem, ochotnou pomocí,

3. svým studentům dokonalou přípravou výuky a stejně dokonalým sdělením, jasným výkladem a přátelským, kolegiálním přístupem,

4. své fakultě bezproblémovým zajištěním výuky, ochotou, vztahem k ní i k jejímu vedení.

O imponování mimo rámec fakulty mi nepřísluší uvažovat. Ale nepochybuji o tom, že by se škála sympatií značně prodloužila. Všechny ty sympatie provází naše přání mnoha šťastných budoucích let a narozeninových oslav.

LAUDACE

**prof. MUDr. Heleně Lomíčkové,
DrSc.**

Vědecká rada dne 18.11.2004

První samostatná oční klinika na pražské lékařské fakultě vznikla ve Všeobecné nemocnici roku 1819. Jejím přednostou, zakladatelem české vědecké oftalmologie a prvním českým řádným profesorem oftalmologie byl Jan Nepomuk Fischer. Do té doby přednášeli oční lékařství spíše teoreticky učitelé jiných oborů. Je zajímavé, že to byli často anatomové. V následujících 185 letech, od onoho roku 1819, se však může oftalmologie na pražské lékařské fakultě pyšnit jednou významnou osobností za druhou. Po Fischerovi to byli rytíř Ferdinand Karl

Arlt, profesor Josef Hasner z Arthy, po rozdělení Karlo - Ferdinandovy univerzity na univerzitu českou a německou pak profesori Josef Schöbl, Jan Deyl, Otakar Lešer a Roman Kadlický. Každý z nich přispěl oboru významnou měrou, která většinou přesahovala hranice státu. Po skončení 2. světové války vznikly dvě oční kliniky. I. kliniku vedl po léta profesor Emil Dienstbier a II. kliniku nástupce profesora Kadlického - profesor Jaromír Kurz. A to už jsem se v líčení historie pražské oftalmologie dostal k naší vzácné jubilantce - paní profesorce Heleně Lomičkové. Stala se totiž žákyní pana profesora Kurze a následně i jeho vynikající spolupracovnice a nástupkyně paní profesorky Věry Kadlecové. Obě dámy zajistili důstojné pokračování vysoké úrovně pražské oftalmologické školy, kterou profesorka Lomičková obohatila o dokonalé a specializované zvládnutí oftalmologie dětské.

Paní profesorka Lomičková je sice pražskou rodačkou, ale dětská a gymnaziální léta prožila zčásti v Kolíně, zčásti v Mladé Boleslavi, kde v roce 1938 maturovala na klasickém gymnáziu. K Mladé Boleslavi má samozřejmě dodnes vřelý citový vztah. Pochází z rodiny středoškolského profesora, což v té době předeterminovalo vzornou výchovu. Nejen že výborně studovala, ale vzdělávala se v hudbě (hrála na klavír), pěstovala jazyky, se zvláštní oblibou francouzštiny, a pěstovala historii. Po maturitě zahájila studia na pražské lékařské fakultě, která však záhy přerušila 2. světová válka, resp. uzavření českých vysokých škol nacisty. Válečná léta přečkala jednak jako asistentka v ordinaci kožního lékaře dr. Měšky, jednak jako instrumentářka v ordinaci zubního lékaře dr. Bubeníka. Od června roku 1945 pokračovala ve studiích a 11. června roku 1948 slavnostně promovala.

Tak jak to bývá, vystřídal po promoci působistiště. Pracovala krátce na interním oddělení nemocnice ve Strakoněch, ale už od 1. února roku 1949 se oddala očnímu lékařství, první dva roky na očním oddělení kladenské nemocnice. 15. ledna roku 1951 na-

stoupila na místo sekundární lékařky na II. oční kliniku profesora Jaromíra Kurze. Sekundářkou byla jen neuvěřitelně krátkou dobu. Už 1. prosince 1951 se stala odbornou asistentkou pro výuku mediků pediatrické větve a posléze od roku 1960 odbornou asistentkou pracoviště očního lékařství Fakulty dětského lékařství při II. oční klinice. Zásadními milníky vědecko-pedagogické kariéry paní profesorky se staly roky

1961 - kandidatura, 1970 - docentura, 1976 - doktorát lékařských věd a 1979 - profesura.

Významnou událostí pro naši fakultu, motolskou nemocnici, ovšem i pro českou oftalmologii bylo ustavení Dětské oční kliniky v listopadu 1979, první v Československu. Současně se stala paní profesorka její první přednostkou. Klinikou řídila do 30. června 1986, následně byla profesorkou - konzultantkou. Po zrušení této instituce jmenoval dne 1. září roku 1994 rektor Univerzity Karlovy na základě návrhu vědecké rady 2. lékařské fakulty paní profesorku profesorkou emeritní. Na jmenovacím dekretu jsou významná a stále platná slova: "Tento dekret je vyjádřením uznání a díků za dlouholetou pedagogickou a vědeckou práci jmenovaného na Univerzitě Karlově a výrazem upřímné radosti nad příslibem jejího dalšího pokračování."

Uvědomuji si, jak je nedostatečné sdělit v několika minutách rozsah úsilí, námahy a zanícení celého života. Uvědomuji si to tím spíše, že paní profesorku znám už od jejích let asistentkých, kdy jsem procházel II. oční klinikou jako student (1953) a pak když jsem byl sekundářem Kliniky dětské chirurgie na Karlově, kde jsme se potkávali nejen na chodbách, ale také pod kvetoucími kaštany na dvoře Nalezince, když paní profesorka přicházela na všechny dětské kliniky nesčetněkrát jako spolehlivá, laskavá a trpělivá konziliářka. Uteklo to všechno jako voda, právě tak jako období společné práce pod motolskou střechou. My, dětské onkologové, jsme využívali báječné spolupráce s oftalmologi, vedenými paní profesorkou,

v dokonalém souznění a ku prospěchu nemocných i fakulty.

Dětská oční klinika se stala pod vedením paní profesorky Lomičkové všeobecně respektovaným pracovištěm pro diagnostiku a léčbu nejzávažnějších vad a chorob dětských očí. Ona sama soustředila osobní zájem zejména na oftalmologii nejmenších dětí, retinopatie nedonošených a oční onemocnění dětí s nízkou porodní hmotností. Přednášela a publikovala u nás i v zahraničí. Není se co divit, že za všechno co dokázala, získala četná ocenění, včetně univerzitního a fakultních.

Paní profesorku provázal životem po dlouhá léta, už od studentských let, její manžel, pan docent MUDr. Miroslav Lomiček, renomovaný ortoped slavné ortopedické kliniky profesora Jana Zahradníčka. Posílil po svatbě rodinnou pospolitost Rysplerových (rodičů paní profesorky) v bytě na Vinohradech, kde s paní profesorkou prožili krásná léta obklopeni nejenom medicínou, ale vzájemně krásným vztahem, péčí o syna a posléze radostí ze dvou vnoučat. Chodívali často na koncerty i do přírody v okolí Prahy nebo do hor. V zimě bývali Lomičkoví pravidelnými hosty na horské chatě ve Svatém Petru v Krkonoších, v létě jezdili na chatu do Antonínova a pořídili si chatu na Berounce, což bylo výhodné blízkou vzdáleností od Prahy, zato nevýhodné opakovanými záplavami.

Paní profesorka patří k těm velkým osobnostem naší fakulty, které položily její základy a daly jí rozvinout se v uplynulých letech do vysoké úrovně. Vynikající oftalmoložka pevných mravních zásad, která dokázala jít za svým cílem bez zakolísání v období, které bylo plné překážek a nástrah. Založila českou školu dětské oftalmologie. Je to obdivuhodné a úctyhodné. Všechno, čím paní profesorka šla v životě odborném, ale i v životě soukromém, stálo za to. Za všechno jí děkuji, za to co pro nás dokázala udělat, za to jaká byla a je a přeji jí, aby jí bylo na světě i v dalších letech dobře.

LAUDACE

prof. MUDr. Evě Sykové, DrSc.
Vědecká rada dne 18.11.2004

Když zahajují přednášky z onkologie pro studenty naší fakulty, zmiňují se samozřejmě i o incidenci nádorových onemocnění a v této souvislosti o jejím rozdílu u mužů a žen. Muži mají nádorových onemocnění více - v poměru 1,2 až 1,3 : 1. V této souvislosti vysvětlují, že i v jiných ukazatelích jsou na tom ženy lépe (celková nemocnost, delší průměrný věk) a že příčinou toho je jejich vyšší imunitní kompetence. Nedá se nic dělat, pánové, jsme biologicky méněcenní. Pokud bych měl převahu žen doložit, bylo by nejsnadnější uvést životaschopnost dnešní jubilantky - paní profesorky Sykové. Krásný medailon o ní napsal do naší pamětní publikace pan docent Bojar, těžko k ní něco přičinit a rozsáhlý příběh jejího života obsahuje nedávno vydaná kniha Příběhy české vědy. Pokusím se vám přesto stručně přiblížit dosavadní léta paní profesorky.

Dětství, které zahájila narozením v Rožmitále pod Třemšínem, prožívala v Praze, v rodině, která byla pronásledována režimem (otec paní profesorky byl podnikatelem a tajemníkem UNRA). Její zázemí však bylo velmi pevné a rodiče podporovali dceru a její dva bratry k samostatnosti a sebevědomí. Maturovala v roce 1961 a pak, z politických důvodů strávila, ale nepromarnila tři roky jako laborantka v ČSAV, v laboratoři známého neurofyziologa MUDr. Bureše.

On a jeho spolupracovníci zřejmě zaseli do mysli paní profesorky ideu, že se bude této disciplíně věnovat celoživotně. Po třech letech zahájila studia na Fakultě všeobecného lékařství, v jejichž průběhu, ve čtvrtém ročníku v roce 1969 se vdala za mladého lékaře a vědce Josefa Syku v Týnském chrámu na Staroměstském náměstí. Byl sním a 14 stupňů pod nulou. Promovala v roce 1970 a nastoupila do Fyziologického ústavu ČSAV, tentokrát do laboratoře prof. Vyklického. Milovaná práce jí nezabránila, aby povila prvního syna (1971), obhájila kandidaturu (1976) a absolvovala první studijní vědecký pobyt na oddělení fyziologie v Göteborgu (1977). Rok po návratu se Sykovům narodil druhý syn. Následující léta představují velmi strmou kariéru paní profesorky:

1983 – 90 vedoucí laboratoře neurohumorálních regulací v Ústavu fyziologických regulací ČSAV

1984 - visiting Professor, University of Heidelberg, Germany

1985 – 86 - visiting Senior Research Fellow, University of Western Australia, Perth

1991 - vedoucí oddělení neurověd v Ústavu experimentální medicíny AV ČR

1996 - vedoucí Ústavu neurověd 2. LF UK Praha

2000 - vedoucí Centra buněčné terapie a tkáňových náhrad UK v Praze

2001 - ředitelka Ústavu experimentální medicíny AVČR

V roce 1990 obhájila doktorát lékařských věd, v roce 1994 habilitovala a v roce 2000 byla jmenována profesorkou pro obor fyziologie na Karlově Univerzitě v Praze. Hmatatelnými doklady její intenzivní práce je 527 publikací, z nichž 111 vyšlo in extenso v impaktovaných časopisech, 35 kapitol v monografiích, jedna vlastní monografie a edice čtyř monografií. Její práce byly citovány jinými autory více než dvatisíckrát. Přednesla více než 50 pozvaných přednášek po celém světě, byla organizátorkou dvanácti

mezinárodních akcí a tří mezinárodních výukových workshopů pro mladé vědecké pracovníky, zastávala a zastává 28 volených a jmenovaných funkcí ve významných institucích a redakčních radách časopisů, byla a je řešitelkou nebo spoluřešitelkou 20 grantů, z toho tří zahraničních a v současnosti řeší pět projektů. Pod jejím vedením obhájili tři postgraduální studenti diplomové práce, jedenáct obhájilo úspěšně kandidátské práce a v současné době vede paní profesorka šest doktorandů. Je pocho-pitelné, že za tak vynikající práci získala významná ocenění:

1976 a 1978 - odměny Československé akademie věd (se spolupracovníky)

1982 - cena Československé akademie věd (se spolupracovníky)

1984 - cena Československé fyziologické společnosti (se spolupracovníky)

1992 - cena České lékařské společnosti J. E. Purkyně

1993 - cena České společnosti pro neurovědy

1994 - cena České lékařské společnosti J. E. Purkyně

1997 - cena Akademie věd České republiky

1997 - cena nadace Janssen-Cilag

1999 - zvolená členka Academia Europaea (toho si váží nejvíce)

2002 - zvolená členka European Academy of Science

2003 - Purkyňova Medaile AVČR

Dámy a pánové, představil jsem vám paní profesorku jako vynikající vědeckou pracovníci, pedagožku, organizátorku, šéfku a zbývá mi zmínit její stejně dokonalé schopnosti v působení manželském a mateřském. Ve spojení všeho zmíněného, spolu s tím, že paní profesorka hudbu nejenom miluje, ale chodí ji poslouchat, což mohu doložit, protože se na koncertech často potkáváme a že miluje umění výtvarné, zejména grafiku, že ráda a hodně cestuje, a to nejenom s manželem, ale

i sama, že v mládí intenzivně sportovala a že se mohu domnívat, že také vaří, pere, žehlí a uklízí, je vám zřejmé, proč bych ji mohl uvést jako příklad převahy žen nad muži.

Vážená paní profesorko, přijmete náš obdiv, naše upřímné přání dalších úspěchů a mnoha radostí do příštích let a přidejte ke svým oceněním medaili, kterou Vám dnes uděluje vedení 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Laudace

doc. MUDr. Václavu Smetanovi

Vědecká rada dne 18. 11. 2004

Protože "opakování je matkou moudrosti" dovoluji si vám připamatovat, že 15. listopadu, tedy před třemi dny, měl 70. narozeniny pan docent MUDr. Václav Smetana. I když si myslím, že je ortopedem natolik renomovaným, že o něm téměř všechno víte, přece jenom zopakují několik zásadních dat jeho odborné kariéry, abych vám pak mohl s větší chutí sdělit to, co pravděpodobně nevíte. Tedy:

se narodil v Praze

maturoval na reálném gymnáziu ve Slovenské ulici v tehdejší Praze XII.

promoval na Fakultě všeobecného lékařství UK a nastoupil na chirurgické

oddělení nemocnice v Náchodě, na kterém se věnoval převážně anesteziologii a spolupodílel se na vzniku AR oddělení

nastoupil jako sekundární lékař na II. ortopedickou kliniku DFN profesora Otakara Hněvkovského

1978 se stal odborným asistentem této kliniky, ale již nastoupil na místo primáře ortopedicko-traumatologického oddělení

nemocnice v Kolíně se stal přednostou ortopedické kliniky naší fakulty a byl jím do 30.9.1999.

Roku 1961 složil atestaci I.stupně z chirurgie, roku 1976 atestaci II.stupně z ortopedie, roku 1994 byl habilitován pro obor ortopedie.

Ortopedická chirurgie je pro docenta Smetanu drogou. Když slavil na kolínském oddělení padesátiny, "oženili" ho jeho kolegové se "slečnou ortopedií" a když mu nedávno nebylo právě dobře, pozlobívalo ho srdce a sotva dýchal, jako zázrakem se mu ulevilo na operačním sále, dech se zklidnil a srdeční tep zpomalil. Doložil svým mladým kolegům, že sálový vzduch mu dělá dobře.

Václav Smetana se samozřejmě suverénně prochází po celé ortopedii, ale je dobře možné rozpoznat několik etap jeho zvláštního zájmu. Na počátku své odborné činnosti se věnoval problematice zlomenin a vrozených vad končetin. Jako jeden z prvních zavedl ultrazvukovou diagnostiku v ortopedii a zejména artrografii kyčelního kloubu u kojenců, která pomáhá významně k specifikaci vrozeného vymknutého kloubu. Společně s kolegy Budou a Výmolou zavedli neobyčejně progresivní komplexní terapii zánětů kostní dřene kombinací operace, laváže, lokální instilace antibiotik a fágového lyzátu a imunoterapií. Vrcholem Smetanovy odborné činnosti ovšem bylo zavedení chirurgické léčby ortopedických poruch, které provázejí děti postižené dětskou mozkovou obrnou, tedy děti spastické. O tom, že jim může významným způsobem prospět, přesvědčil veškerou neurologickou obec. Že během více než čtyřicetileté činnosti pomohl velkému počtu pacientů vás jistě nemusím přesvědčovat. Operoval na devět tisíc nemocných, více než tři tisíce spastických dětí a samozřejmě mnoho významných osobností. Řadu let byl krajským odborníkem Středočeského kraje a po listopadových událostech roku 1989 i ředitelem OÚNZ.

I když docent Smetana tvrdí, že jeho největším koníčkem je jeho operační řemeslo, to jest ortopedická chirurgie, přece jen nelze zvolený celoživotní obor za koníčka považovat. A tak vám bez pořadí důležitosti sděluji, že jeho hlavními životními koníčky jsou:

1. Sport. Ve třinácti letech prožil velké trauma - tělesné i psychické. Na žňové brigádě utrpěl těžké poranění levé dolní končetiny, které bylo

nutné řešit amputací v bérce. Bylo možné rezignovat, to ale nebyl Smetanův způsob. Jako kdyby bylo neštěstí impulsem k tomu, aby velmi aktivně sportoval. Odbíjenou hrál tak dobře, že byl členem reprezentačního družstva tělesně postižených, které vyhrálo v roce 1973 mistrovství světa a na Světových hrách ve Francii roku 1975, které předcházely parolimpiádám, získalo stříbrnou medaili. V plavání získal jedenkrát zlatou, jedenkrát stříbrnou medaili a dvakrát byl čtvrtý, k tomu získal v plavání mnoho mistrovských titulů v Československu. Dobře a úspěšně také lyžoval. Velké úsilí věnoval docent Smetana po mnoho let organizaci sportovní činnosti tělesně postižených. Dvakrát vedl závodníky na olympijských hrách a na mistrovství světa, podle jím vypracovaných pravidel se hrálo 1. mistrovství světa v odbíjené v Linci, 11 let byl sekretářem národního a mezinárodního svazu invalidních sportovců, čtyři roky předsedou, čtyři roky členem Československého olympijského výboru (do roku 1991) a v roce 1988 byl jedním ze zakladatelů Mezinárodního parolympijského výboru.

2. Pozoruhodným koníčkem docenta Smetany jsou militaria. Nejenom že shromažďuje vojenskou literaturu, ale vlastní sbírku asi pěti tisíc vojáků, především z období 2. světové války. V poslední době utrácí čas vytvářením jinak neexistujících modelových vojáků předválečného Československa, vše v měřítku 1 : 32. Dále se mu podařilo stvořit hippoidní dělostřelectvo a od dětství milované francouzské, ruské a obzvláště na zhotovení těžké italské legionáře, nádherný oddíl dragounů a celý generální štáb. Ale ani to mu nestačí. Má okolo sta

válečných strojů - tanků, aut, děl, obrněných vozů - všechny přísně modelové, asi padesát letadel z doby před, během a po 2.světové válce, a to výhradně československého a spojeneckého letectva. Zduchovnit zálibu se mu podařilo navázáním přátelství s více českými generály a zahraničními vojáky žijícími v Anglii a Izraeli.

3. Třetí hravou zálibou Václava Smetany jsou vláčky. Ty, které vyráběla firma PIKO, začal sice kupovat pro dva syny, ale když odcházeli z domova, rozdělili si tito tři muži koleje, lokomotivy i vozový park na třetiny. Jubilantovi zůstalo "jen" 20 lokomotiv a řada vagonů, koleji na celý byt a i když pro nehorázné ceny nové modely už nekupuje, přece jenom si nedávno koupil krásný posázavský "kafemlejek".

4. Docent Smetana samozřejmě rád čte, ovšem světovou prózu zaměnil za literaturu faktů, ze které, kromě už zmíněných militárií, čte literaturu dějepisnou.

5. Pátým koníčkem je divadlo. Společně s manželkou chodívali rádi zejména na opery. Současná operní produkce ho však jak po muzikální, tak po výpravné stránce natolik nespokojuje a dráždí, že už do divadla nechce chodit, aby si nepokazil hezké vzpomínky na krásnou operní minulost. Stejně to dopadlo i s činohrami, na nichž mu vadí všeobecně používané vulgarity. A tak zbývají občas koncerty, nejen fakultní, ale i ty, které produkuje Česká filharmonie nebo někteří sólisté, zejména varhaníci a houslisté.

6. Následující zálibou je cestování. Kolega Smetana pěstoval mnoho let pěší turistiku, včetně vysokohorské, v současnosti upřednostňuje "courání", zvláště přírodními parky USA a Kanady. Kromě Španělska prochodil celou Evropu. V zimě prováděl totéž na lyžích. Jak ovšem jdou roky a spolu s nimi nastávají obtíže, preferuje nyní auto.

7. Konečně zmiňuji, že je celoživotním ctitelem fotbalové Slavie

(slavný Josef Bican byl jeho strýcem), ale koukat se na zápasy už nechodí pro naprosto scestné chování mnoha fanoušků.

Tak to je ve stručnosti 70 let docenta Václava Smetany. Sedmdesát let života naplněného tvořivou prací, zápasy, výhrami (proher bylo málo), dáváním i braním.

Díky, milý příteli a další dobrá léta!

LAUDACE
doc. MUDr. Luděk
Vajnerovi, CSc.

Vědecká rada dne 18.11.2004

Čerstvým padesátníkem, a služebně nejmladším přednostou mezi ostatními přednosty ústavů a klinik naší fakulty, je pan docent MUDr. Luděk Vajner, jediný kandidát veterinárních věd mezi námi. Narodil se 19. listopadu 1954 v Praze. Je hrdým Dejvičkem. V Dejvicích - v Bílé ulici absolvoval základní devítiletou školu (1961 - 1970) a po ní známou "Velváru", bývalé Reformní reálné gymnázium (1970 - 1974). Další roky svého života prožíval v Brně. Nejprve jako student na Vysoké škole veterinární, na které promoval v oboru veterinární lékařství v roce 1980, pak v rámci studijního pobytu na Ústavu chovu a genetiky zvířat téže školy (1980 - 1982). V té době si odbyval také povinný rok základní vojenské služby, při níž jako

vojenský veterinární lékař - praktik pobýval v Košicích, Hradci Králové a v Chrástu u Chrudimi. V době gymnaziálních i vysokoškolských studií si kolega Vajner o prázdninách přivydělával jako pitevní technik na oddělení patologie Ústředního státního veterinárního ústavu v Lysolajích. Když potřeboval peněz více - na fotoaparáty a teleobjektivy - krmil dojnice v Hořoměřicích a ve Velkých Přílepech.

Když se vrátil z vojny do civilu, stal se nechtěně hlavním zootechnikem JZD Roveň na Pardubicku (1982 - 1984). V době studií se totiž zajímal cíleně o etologii, ovšem etologie nebyla právě ideologicky v kurzu a vojnu propásl dr. Vajner umístění absolventů ve veterinární správě, stejně jako možnost pracovat na Vysoké škole veterinární. Po dvou a půlleté nucené práci v terénu, během níž složil atestaci I. stupně v oboru praktický veterinární lékař (1984), proto uvítal příležitost vrátit se k práci vědecké. Osm let (1984 - 1992) pracoval jako samostatný výzkumný pracovník na oddělení patologie Výzkumného ústavu pro farmacii a biochemii v Rosicích nad Labem, jehož přednostou byl vynikající humánní patolog profesor Vladimír Vortel. Zabýval se patologickou anatomií a histopatologií laboratorních zvířat (potkan, beagle, myš, morče, králík, makak) experimentálně zatížených látkami podezřelými z karceroenního účinku. V tomto období byl externím aspirantem katedry patologické morfologie a parazitologie Vysoké školy veterinární v Brně v oboru veterinární morfologie a fyziologie. Disertační práci s dlouhým názvem "Autoimunní onemocnění štítné žlázy psů plemene beagle v chovné kolonii ve vztahu k dalším autoimunním chorobám psů" předložil roku 1992 a obhájil v roce 1993.

V září 1992 vyhrál dr. Vajner konkurs na místo odborného asistenta na oddělení histologie a embryologie Ústavu anatomie, histologie a embryologie Fakulty veterinárního lékařství Vysoké školy veterinární a farmaceutické (později Veterinární a farmaceutické

univerzity) v Brně, na kterém se kromě výuky věnoval mapování pozadí při histosérologických reakcích, morfologii systému antigen předkládajících buněk a vývoji čichového epitelu. I při nepochybně atraktivní práci to dr. Vajnera přece jen táhlo do Prahy.

V srpnu roku 1994 absolvoval výběrové řízení na místo odborného asistenta Ústavu histologie a embryologie naší fakulty a už v září na toto místo nastoupil. S pilí sobě vlastní se zapojil jak do práce pedagogické, tak výzkumné. Podílel se a podílil na řešení několika grantových úkolů GAUK a IGA MZ ČR a je spoluřešitelem dvou výzkumných záměrů MŠMT ČR. Hlavní náplní prováděného výzkumu se stal v intencích ústavu epitel dýchacích cest za nejrůznějších okolností; výzkumné záměry se zabývají jednak mechanismy tkáňové adaptace na protrahovanou hypoxii, jednak problematikou prenatálního a postnatálního vývoje jedinců a rodin s rizikem vzniku nejzávažnějších chorob a vad. dr. Vajner naplnil během osmileté práce na ústavu vedeném profesorkou Konrádovou všechny požadavky nezbytné pro habilitaci. V březnu roku 2002 předložil habilitační práci nazvanou "Změny složení sekretu pohárkových buněk trachey za experimentálních podmínek", v listopadu téhož roku ji obhájil a docentem histologie a embryologie se stal 1. března roku 2003. Téhož roku se po řádném výběrovém řízení stal vedoucím ústavu. Docent Vajner publikoval na 50 původních prací, 60 krátkých sdělení a přednesl 25 odborných přednášek. Je členem České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, České anatomické společnosti, Československé biologické společnosti, České imunologické společnosti,

Československé mikroskopické společnosti, České histochemické a cytochemické společnosti a Pracovní skupiny České internistické společnosti s náplní funkční diagnostika v oblasti dýchání a oběhu.

Stává se, že student či vědecký pracovník se na chvíli přestane dívat na objekt svého studia či výzkumu a podívá se kolem sebe. To se stalo dr.

Vajnerovi. Už od 2. ročníku studia na Vysoké škole veterinární se zajímal, jak už jsem řekl, o etologii bovidů. Byl pomocnou vědeckou silou na Ústavu chovu a genetiky zvířat, kde se naučil systému vědecké práce a práce s literaturou. A když tak jednou odhlédl od předmětu svého odborného zájmu, všiml si kolegyně - studentky, která se zabývala etologií psovitých šelem. Přihodilo se, že oba rozšířili své zaujetí pro etologii zvířat na etologii vzájemnou a v rámci praxe to zaujetí skončilo svatbou. Oba etologové se vzali roku 1980, od roku 1985 mají dceru Olgu a od roku 1989 navíc syna Petra. Paní MVDr. Ing. Olga Vajnerová je odbornou asistentkou našeho Ústavu fyziologie profesora Hergeta.

Osobním celoživotním zájmem kolegyně Vajnera je příroda. Od mládí trampoval a účastnil se terénních výprav se svými ornitologickými přáteli a ochránci přírody. Jejich součástí bylo nadšené fotografování. Od 18 let vedl tábornický a vodácký oddíl, jehož zájmovými prostředky byly běžky, kanoe, kola, kytary a fotoaparáty. I tuto činnost ovlivňovala tehdejší ideologie. Na počátku na ni dohlížela známá organizace Pionýr, když v ní hladina stupidity dosáhla neúnosné výše, stal se záštitou Svazarm a teprve v roce 1990 bylo možné vrátit se k prvorepublikovému Junáku. Docent Vajner si zvyšoval i na tomto úseku své činnosti kvalifikaci - v letech 1987 a 1988 absolvovali společně s manželkou kurzy legendární Prázdňinové školy Lipnice a od roku 1991 spolupracovali na kurzech Fons pro rokery. V době, kdy už mohl být členem Junáka - svazu skautů a skautek ČR, a kdy to bylo zapotřebí, spojil příjemné s užitečným. Histolog si totiž moc nevydělá a tak docent Vajner vylepšoval rodinný rozpočet v letech 1991 - 1994 jako osoba samostatně výdělečně činná výrobou a prodejem tábornických potřeb, ale i překladačtstvím.

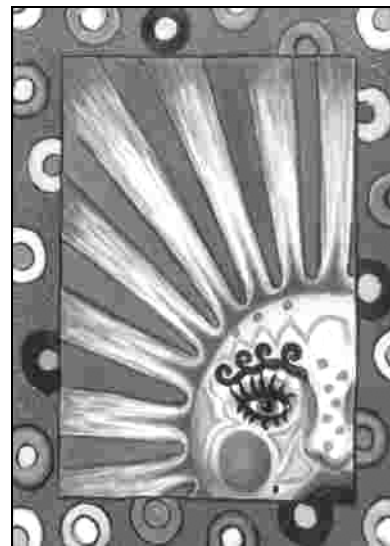
Život ovšem někdy přinese zádrhel i v průběhu něčeho krásného. Přinesl ho i docentu Vajnerovi. Když stavěli s oddílem v roce 1992 tábor, skončil pod závalem dřevem. Poškození páte-

ře si vyžádalo nejen tři operace v následujících letech, ale významné omezení zmíněných aktivit a konec práce s oddílem po 20 letech. Stalo se a není k tomu co říkat. Zato je možné docentu Vajnerovi přát, aby ta třetí letošní operace byla už tou poslední a aby se mu v budoucích letech dobře dařilo - v Ústavu i doma.

Pozn.:

Všechny uvedené obrazy v tomto článku jsou od Stefania Krzyzanowské na

<http://www.myongoh.faworyt.pl/ad2/index.htm>

**LAUDACE asistentu
MUDr. Svatopluku Smutnému**
Vědecká rada dne 18.11.2004

Ztepilý, statný a zdatný člen Chirurgické kliniky naší fakulty - pan asistent MUDr. Svatopluk Smutný završil před týdnem, 11. listopadu, padesát let svého života. Zahájil ho odpoledne onoho listopadového dne před padesáti lety v památné pražské porodnici U Apolináře.

Elementárně se stihnul vzdělat do roku 1969, gymnaziální studia ukončil roku 1973 a od 17. září 1973 do 16. července 1979, kdy promoval, studoval na Fakultě všeobecného lékařství Karlovy Univerzity v Praze. Následující dvouletí rozdělil. Jednak byl mladším sekundárním lékařem na ARO v příbramské nemocnici, jednak si "odkroutil" základní vojenskou

službu v Plzni. 22. října roku 1980 nastoupil na Chirurgickou kliniku motolské nemocnice, zpočátku na místo sekundárního lékaře a od 1. října roku 1991 do funkce odborného asistenta. Od toho dne se na klinice drží a drží a drží. ...

Chválit někoho, což je smyslem a cílem laudace, předpokládá upozornit na okolnosti, které jsou důvodem takové chvály. Z podkladů, které jsem mohl o kolegovi Smutném shromáždit, jsem vybral několik dominantních:

Je kvalifikovaným chirurgem s oběma atestacemi (1983, 1990). Od roku 1991 je vedoucím lékařem jednoho z klinických oddělení. Hlavní zájem soustřeďuje na chirurgickou léčbu onemocnění štítné žlázy, vede tímto směrem zaměřenou pracovní skupinu a konstituování endokrinochirurgické poradny považuje za svůj velký pracovní úspěch, stejně tak jako podíl na práci v poradně pro endokrinní orbitopatii, která je jediná v republice. Thyreoideální poradnu navštěvují v převážujícím počtu dívky a paní, jichž je idolem, takže je široko daleko po republice slyšet "o Svátovi" nebo "chodím za Svátou" a podobně. Svým šarmem přesvědčuje republikové endokrinology a zejména endokrinoložky, aby pacienty posílali právě na naši chirurgickou kliniku.

Uvedenou skutečností jsem se dostal ke druhé okolnosti, kterou jsou ženy. Informace o nich mám od jeho vlastní ženy. Sudičky mu daly do vínku chytrost, pracovitost a vlídnost. Ta čtvrtá sudička, kterou, nevím proč, chtěly vynechat, jen tak ode dveří křikla "... a bude to po čertech pěkný chlap!" A tím to všechno začalo. Nadělila mu

přízeň žen, ale i závist méně šťastných jedinců mužského pohlaví. Svatopluk rostl, v přefeminizovaném školství neměl s učením, ani se svými prohlešky potíže, po studiích nastoupil do nemocnice, ve které se sestry na něho usmívají, pacientky se uzdravují jen vejde do místnosti a kolegové? Ti přející přejí a ti druzí? No ti nepřejí.

Voda: Dr. Smutný zdůrazňuje svůj vztah k vodě, k vodě všech skupenství a každé teploty. Ledovou ovšem nevyhledává. Svoji lásku k vodě dokumentuje např. tím, že mu vůbec nevádí déšť a že tedy chybí v jeho výbavě deštník. Ovšem když prší, na procházky nechodí. Navštěvuje rád parní lázně a finskou saunu. Ze zmíněných vytáček vyplývá jak je všechno relativní. O tom, jak je to s konzumací vody ve vztahu k ostatním dostupným nápojem se nezmíní.

Sportování asistenta Smutného je úzce spojeno s uvedenou vášní k vodě. Jeho největší láskou v této složce života mu bývalo vodní pólo, dokonce členství v národním mužstvu. Byl pět let kapitánem prvoligového mužstva a považte - dával góly, dvakrát byl nejlepším střelcem mužstva, opakovaně nejlepším hráčem sezóny, byl trenérem, rozhodčím i funkcionářem celé čtvrtstoletí. Samozřejmě už od dětství závodně plaval a byl žákovským přeborníkem Prahy "na prsa". Rád lyžuje - raději s kopce dolů (a nejraději v rakouských Alpách), ale i běhá, několikrát pod vedením zkušenějšího docenta Lefflera i Šumavský maratón. Rád by si ještě zasáňkoval a je nebezpečný touhou se koulovat. Rád má i míčové hry.

Chirurgie ani sport neomezily jeho náklonnost k hudbě (rád chodí na

koncerty vážné hudby, ve volném čase a při práci poslouchá folk a country veškeré provenience) a zvláště k divadlu. V 80. letech, kdy žil určitou dobu sám, byl v divadle téměř každý den (zejména v ABC a v Ypsilonce) a našel v něm několik kamarádů herců - vrstevníků s nimiž se stýká dodnes. V současné době jsou spolu s manželkou nejčastěji v divadle Bez zábradlí, jehož majitelé - manželé Heřmánkovi jsou jejich přáteli.

Šestý bod se točí opět kolem žen, tentokrát však kolem žen, které vytvářejí panu asistentu rodinu. Jsou tři - manželka Jana a dcery Martina a Barbora. Dcerám dopřál, po vzoru slavných, každé vlastní maminku. První je přes dvacet let a studuje, druhá je v období pubertálním, chodí do osmé třídy, myslí si, tak jako si teenageři myslívají, že rodiče jsou někdy trapní, což doložila příkladem. Sdělila, že když táta zpívá, divně při tom poskakuje a tvrdí, že tančí. To se jí nezdá - bylo by zajímavé to vidět a posoudit. Velmi kladně ovšem hodnotí, že jí táta pomáhá s německými domácími úkoly, že ji naučil lyžovat a plavat a že jí povolil mít doma zvířátko, které ovšem dost často chodí venčit sám. Obě dcery ho hodnotí bezvýhradně jako skvělého tátu, stejně tak jako ho hodnotí jako báječného manžela jeho paní. Jistě v tom sehrává roli, že v jídle není vybíravý. Rodinu má tedy vyvedenou, nachází v ní, ve všech třech jejích členkách, všechno co ho činí spokojeným a šťastným.

Vážený pane asistente, přeji Vám, aby Vás štěstí a spokojenost provázely v příštích letech všude - doma, na klinice, na horách i ve vodě.

Nemocnice a my

Stravování studentů UK 2. lékařské fakulty

zdroj: www.lf2.cuni.cz

Informace ke stravování studentů UK 2. LF

Student si za vratnou zálohu 150 Kč vyzvedne stravovací kartu FN Motol.

Místo vydání je druhé patro budovy ředitelství – hlavní středovou chodbou až ke kinosálu, zde vlevo a na konci chodby kancelář odd. dodavatelsko-odběratelské evidence (Renáta Gyarfašová a Jaroslava Vodolánová). Výdejní doba je denně od 8:00 do 10:00 a od 13:00 do 15:00. Doklady, které jsou nutné pro vydání stravovací karty je studentský průkaz 2.LF.

Na kartu se před prvotní platbou vybraného jídla musí vložit vklad – hotovost na konto. Vklad budou studenti vkládat na pokladnách závodní jídelny FN Motol.

Informaci, že chcete vložit na své konto vklad, prosím hlaste pokladní ještě před přiložením karty na čtecí

zařízení. Při každém přiložení Vaší karty se na displeji zobrazí Váš zůstatek na účtu karty. Na vkládání hotovosti na konta přednostně využívejte pokladnu číslo 3. Doporučený minimální vklad na účet je 200 Kč. Na kartu může student odebírat jakýkoli sortiment v závodní jídelně i kantýně FN Motol.

Ceník:

stravovací software poskytne studentům jednu dotaci MŠMT na hlavní jídlo ve všední dny ve výši 19 Kč, v ceně odebraného jídla je čaj. Ostatní doplňkový sortiment bude účtován v celkové ceně bez jakékoliv dotace.

Závodní jídelna včetně kantýny je otevřena pondělí až pátek od 12:30 do 14:30 hod a od 17:00 do 18:30 hod.

Při ztrátě karty je možné kartu zablokovat buď osobně v místě výdeje karty tj. v kanceláři odd. dodavatel-

ske-odběratelské evidence, nebo na telefonním čísle vnitřní tel. linky 1895 (Renáta Gyarfašová a Jaroslava Vodolánová), případně na telefonním čísle 2 2443 1895. Kartu je možné navrátit v místě, kde byla karta vydána, tj. v kanceláři odd. dodavatelsko-odběratelské evidence. Pokud karta nebude poškozena bude studentovi navracena záloha 150 Kč a zároveň i vydán stávající vklad na účtu.

Publikační činnost

Abstrakta

Cesko-Slovenska-Pediatric. 2004; 59(9): 457-461

Diagnosics and therapy of esophagus etching at the child age

Janousek-P; Kabelka-Z; Fajstavr-J; Lesny-P; Jurovcik-M; Snajdauf-J; Soukup-J; Rygl-M

Patients with the diagnosis of suspect etching esophagus form 15% of all acute admission to the hospital of patients at our clinic. In view of severity of the affection, possible consequences and complications the authors consider early diagnostic and therapeutic measures of primary importance in all cases of suspected intake (swallowing) of corrosive compounds to be performed at a specialized ORL workplace. Such ward should dispose with an emergency workplace experienced with poisonings and a surgical workplace where operations on the thoracic part of esophagus have been made. Basic procedures include espe-

cially an early rigid esophagoscopy for the determination of the degree of etching; flexible esophagoscopy is considered risky. The esophagoscopic findings make it possible to classify etching into for degrees: patients with etching of the first degree are only under observation, while the findings of 2nd and 3rd degree are indicated for introduction of nasogastric probe for the period of six weeks, two-stage corticoid therapy and administration of intravenous antibiotics in the first week after injury. In cases of 4th degree etching the probe is left for a longer period of time, the esophagus lumen is maintained as wide as possible and collaboration with the surgeon is taken into account as well as most suitable time for esophagus replacement. Edema of the larynx entrance is the most frequent acute complication of esophagus etching, which must be treated, in cases of insufficient pharmacological intervention, with intuba-

tion, while free access into respiratory pathways should be secured by tracheotomy exceptionally. Post/corrosive stricture is the most frequent late complication, but it mostly reacts well to balloon dilatation. Extensive stricture limiting the esophagus lumen and thereby worsening food intake, which cannot be successfully treated with balloon dilatation, are indicated for esophagus replacement. Mediastinitis and aortal-esophagus fistula is the most severe complication in the region of thorax. The prognosis of patients with esophagus etching of 1st to 3rd degree is generally favorable. The etching of IVth degree is a serious life-threatening condition. The present diagnostic-therapeutic procedures ensue from published results of research.

Acta-Chir-Orthop-Traumatol-Cech.; 2004; 71(3): 152-156

Arthroscopy of the knee joint in childhood

Havlas-V; Trc-T; Rybka-D; Schovanec-J; Smetana-C

Purpose of the Study. Arthroscopy is generally regarded as a method suitable exclusively for the treatment of adult patients and only occasionally used in children as a diagnostic tool. Since the number of arthroscopic procedures has considerably increased in recent years, we decided to evaluate the knee arthroscopies performed in pediatric patients, focusing on a correlation between the preoperative diagnosis and arthroscopic findings. **Material and Methods.** The clinical records on 319 arthroscopic procedures in 311 children treated at our Department between 1995 and 2002 were retrospectively analyzed. The procedures were evaluated in view of the diagnosis established before surgery and that confirmed by arthroscopy. The patients were placed in two groups: preadolescents (younger than 13 years) and adolescents (13 to 18 years old). All patients were treated by the standard arthroscopic procedure. Except for two patients, all children underwent elective surgery of diagnostic or therapeutic reasons. **Results.** Mediolateral plica was the most frequent pathology and was treated in 26 % of the patients. Meniscus lesions were found in 35 % of all patients, but were more frequent in the adolescent group, in which two thirds of all patients were treated for this condition. The crucial ligaments were affected in 10 % of all patients. In 52 patients, no pathology was found on arthroscopic examination. There was no difference in findings between the two groups. **Discussion.** In some patients, the arthroscopic findings differed from the diagnosis established preoperatively, with the pathological condition being misdiagnosed more often in the adolescent group. The correct diagnosis was confirmed in 81.4 %. The findings were negative in 16.4 % of the patients, which is in agreement with the literature data. **Conclusions.** Based on our experience we conclude that great caution be

exercised when making the preoperative diagnosis. The expertise of the diagnosing physician and availability of feedback are emphasized.

Catheter-Cardiovasc-Interv. 2004 Oct; 63(2): 231-5

Alcohol septal ablation for hypertrophic obstructive cardiomyopathy: Lower alcohol dose reduces size of infarction and has comparable hemodynamic and clinical outcome.

Veselka,-J; Prochazkova,-S; Duchonova,-R; Bolomova-Homolova,-I; Palenickova,-J; Tesar,-D; Cervinka,-P; Honek,-T

Patients with highly symptomatic hypertrophic obstructive cardiomyopathy (HOCM) are considered to be good candidates for percutaneous transluminal septal myocardial ablation (PTMSA). However, there is ongoing discussion regarding the optimal dose of alcohol injected into target septal artery and the impact of infarct sizes on the clinical and hemodynamic outcome. Thirty-four patients with symptomatic HOCM receiving maximum medical therapy were consecutively enrolled. Patients were randomized in a 1:1 ratio into one of the two arms according to dose of injected alcohol during echocardiography-guided PTMSA procedure. Clinical, electrocardiographic, and echocardiographic evaluation were performed 6 months after the procedure in all the patients. Both groups of patients matched in all clinical and echocardiographic data. The dose of alcohol injected was 1.6 0.4 and 3.4 0.9 ($P < 0.001$) with subsequent peak of CK-MB 1.9 and 3.2 microkat/L ($P < 0.05$) in group A and B, respectively. There was a correlation between amount of injected alcohol and the peak of CK-MB ($r = 0.58$; $P < 0.01$), whereas no significant relationship ($r = 0.16$; $P = \text{NS}$) was documented between the peak of CK-MB and left ventricular outflow gradient at follow-up. At 6-month follow-up, both groups of patients were not significantly different with

regard to symptoms or electrocardiographic and echocardiographic findings. In conclusion, this study suggests that the low dose (1- 2 ml) of alcohol injected into target septal branch reduces size of necrosis. Moreover, the low dose is probably as safe and efficacious as usually used doses (2-4 ml). (c) 2004 Wiley-Liss, Inc.

Nature Genetics; 2004 Jun; Vol 36; (6); 597-601

Hot-spot residue in small heat-shock protein 22 causes distal motor neuropathy

Joy Irobi, Katrien Van Impe, Pavel Seeman, Alben Jordanova, Ines Dieckrick, Nathalie Verpoorten, Andrej Michalik, Els De Vriendt, An Jacobs, Veerle Van Gerwen, Krist' l Vennekens, Radim Mazanec, Ivailo Tournev, David Hilton-Jones, Kevin Talbot, Ivo Kremensky, Ludo Van Den Bosch, Wim Robberecht, Joël Vandekerckhove, Christine Van Broeckhoven, Jan Gettemans, Peter De Jonghe & Vincent Timmerman

Distal hereditary motor neuropathies are pure motor disorders of the peripheral nervous system resulting in severe atrophy and wasting of distal limb muscles¹. In two pedigrees with distal hereditary motor neuropathy type II linked to chromosome 12q24.3, we identified the same mutation (K141N) in small heat-shock 22-kDa protein 8 (encoded by HSPB8; also called HSP22). We found a second mutation (K141E) in two smaller families. Both mutations target the same amino acid, which is essential to the structural and functional integrity of the small heat-shock protein α Acrylallin2. This positively charged residue, when mutated in other small heat-shock proteins, results in various human disorders^{3,4}. Coimmunoprecipitation experiments showed greater binding of both HSPB8 mutants to the interacting partner HSPB1. Expression of mutant HSPB8 in cultured cells promoted formation of intracellular aggregates. Our findings provide further evidence

that mutations in heat-shock proteins
have an important role in neurodegen-
erative disorders.

Ústav tělesné výchovy 2. a 3. LF, Praha 10, Bruslařská 10

telefon 272 082 500 a fax 274 863 014

www.lf3.cuni.cz/telovychova

Informace o zimních kurzech

pro I. ročník 2. a 3. LF + 2.roč. fyzioterapie 2.LF

TERMÍNY :

23.1. – 29.1.2005 Erlebachova chata - Rokytnice n.Jizerou

23.1. – 30.1.2005 Technometra - Rokytnice n.Jizerou

29.1. – 5.2.2005 Patejdlova chata - Špindlerův Mlýn

30.1. – 6.2.2005 Turistická chata - Špindlerův Mlýn

6.2. – 13.2.2005 Turistická chata - Špindlerův Mlýn

12.2. – 19.2.2005 Patejdlova chata - Špindlerův Mlýn

Koloproktologická sekce

Chirurgické společnosti ČLS JEP

Vás zve na

SLAVNOSTNÍ PRACOVNÍ DEN **Koloproktologické sekce ČCHS**

věnovaný

prof. MUDr. Josefu Novákovi, DrSc.,
čestnému předsedovi KPS ČHS,
k životnímu jubileu

9. 12. 2004 v 9. ⁰⁰ hodin

ve velké posluchárně FN Motol v Praze

Téma:

Reoperace - součást nebo úděl koloproktologie?